INNANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga

ÁRSSKÝRSLA 2014

INNANRÍKISRÁÐUNEYTIÐ

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga

ÁRSSKÝRSLA 2014

Ársskýrsla 2014
Jöfnunarsjóður sveitarfélaga
Sölvhólsgötu 7
150 Reykjavík
2015/09 Prentun: Oddi umhverfisvottað fyrirtæki

Tímabært að hrinda breytingum á regluverki í framkvæmd

Enn á ný er blásið til ársfundar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga. Hér þarf ekki að fara mörgum orðum um hlutverk og gagnsemi Jöfnunarsjóðsins þar sem hann hefur svo margsannað gildi sitt gegnum árin. Það er sú heildarmynd sem blasir við okkur og sem við getum verið sammála um. Hitt getum við svo rætt endalaust hvort og þá hvernig gera má enn betur þegar við horfum til regluverksins. Og eins og svo oft þegar við ræðum umbætur þá snúast þær um fjármagn.

Ársskýrslan gefur góða mynd af umfangi Jöfnunarsjóðs. Í ársreikningnum má sjá að staðan er góð og að festa og aðhald er með öllum kostnaði. Um Jöfnunarsjóð fara miklir fjármunir og starfsfólk hans axlar vel þá ábyrgð að ráðstafa þeim eins og lög og reglur segja. Jöfnunarsjóður kemur víða við og hann hefur verið tæki stjórnvalda til að jafna aðstöðumun íbúa um land allt eins og best má verða. Þannig hefur sjóðurinn staðið undir nafni og rækt skyldur sínar í samræmi við regluverkið.

Hins vegar hefur lengi staðið til að gera umtalsverðar breytingar á regluverkinu öllu og má segja að meðgöngutíminn sé orðinn of langur. Það er löngu runninn upp tími aðgerða á þessu sviði. Ég hygg að óhætt sé að segja að við förum að sjá til lands í þeim efnum.

Ég vil nefna hér að skipaður hefur verið starfshópur sem huga á að eflingu sveitarstjórnarstigsins og er hann um það bil að hefja störf. Þessi hópur er skipaður fulltrúum innanríkisráðuneytis, fjármála- og efnahagsráðuneytis og Sambands íslenskra sveitarfélaga en hugmyndin var kynnt á fundi samstarfsráðs ríkis og sveitarfélaga í vor. Þessi hópur mun án efa einnig líta til starfsemi Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga í verkefni sínu.

Ég þakka í lokin ráðgjafarnefndinni og starfsfólki Jöfnunarsjóðs fyrir vel unnin störf og óska þeim velfarnaðar.

Ólöf Nordal
innanríkisráðherra

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga starfar á grundvelli III. kafla laga um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995 með síðari breytingum. Hlutverk Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er að jafna mismunandi útgjaldaþörf og skatttekjur sveitarfélaga með framlögum úr sjóðnum á grundvelli ákvæða laga, reglugerða og vinnureglna sem settar eru um starfsemi sjóðsins. Þá greiðir sjóðurinn framlög til samtaka sveitarfélaga, stofnana þeirra og annarra aðila í samræmi við ákvæði laga.

Innanríkisráðherra hefur á hendi yfirstjórn Jöfnunarsjóðs en honum til ráðuneytis er 7 manna ráðgjafarnefnd.

Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga gerir tillögur til innanríkisráðherra um úthlutanir framlaga úr sjóðnum önnur en bundin framlög. Nefndin er skipuð af ráðherra til fjögurra ára að afloknum sveitarstjórnarkosningum.

Með breytingu á 15. gr. laga um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995, er tók gildi 16. desember 2014, skipaði innanríkisráðherra í ársbyrjun 2015 sjö manna ráðgjafarnefnd til næstu fjögurra ára. Sex nefndarmenn eru skipaðir samkvæmt tilnefningu Sambands íslenskra sveitarfélaga en einn nefndarmaður er skipaður án tilnefningar og er hann jafnframt formaður nefndarinnar.

Guðný Sverrisdóttir, fyrrverandi sveitarstjóri í Grýtubakkahreppi, er formaður nefndarinnar. Fulltrúar Sambands íslenskra sveitarfélaga í nefndinni eru þau Birgir Björn Sigurjónsson, fjármálastjóri Reykjavíkurborgar, Karen E. Halldórsdóttir, bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ, Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Sveitarfélaginu Skagafirði, Sigríður Huld Jónsdóttir, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað, Valdimar O. Hermannsson, bæjarfulltrúi í Fjarðabyggð og Ásgerður Gylfadóttir, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði.

Nýskipuð ráðgjafarnefnd sjóðsins kom saman til fyrsta fundar 27. mars 2015.

Fráfarandi ráðgjafarnefnd eru færðar alúðarþakkir fyrir vel unnin og óeigingjörn störf í þágu sjóðsins en hana skipuðu:

Guðmundur Bjarnason, fyrrv. bæjarstjóri í Fjarðabyggð, var formaður nefndarinnar og hafði gegnt embætti formanns frá ársbyrjun 2008. Fulltrúar Sambandsins í nefndinni voru þau Björk Þorsteinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ, Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Sveitarfélaginu Skagafirði, Hermann Jón Tómasson, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað og Þórunn Egilsdóttir, alþingismaður og sveitarstjórnarmaður í Vopnafjarðarhreppi.

Ráðgjafarnefndin hélt 10 bókaða fundi á árinu þar af var einn fundur haldinn á Akureyri.

Fundargerðir ráðgjafarnefndarinnar eru birtar á vef sjóðsins undir jofnunarsjodur.is/-starfsemi/fundargerdir. Megintilgangur með birtingunni er að upplýsa sveitarstjórnarmenn og starfsmenn sveitarfélaga betur um starfsemi sjóðsins, tillögur nefndarinnar til ráðherra um úthlutanir framlaga og um umfjöllun og afgreiðslu þeirra erinda er berast sjóðnum.

Ársfundur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Sjöundi ársfundur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga var haldinn 8. október 2014 á Hilton Hótel Nordica í Reykjavík.

Í ávarpi sínu kom Hanna Birna Kristjánsdóttir innanríkisráðherra m.a. inn á örar breytingar á starfsemi Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem nú hefði starfað í um 25 ár. Umfang sjóðsins hefði vaxið mikið og starfsemin eflst til muna með tilkomu nýrra verkefna, nú síðast við yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks frá ríki til sveitarfélaga.

Ráðherra lét þess getið að til skoðunar væri að fjölga fulltrúum Sambandsins í ráðgjafarnefnd Jöfnunarsjóðs úr fjórum í sex. Það yrði að teljast sanngjarnt sjónarmið að Reykjavíkurborg og höfuðborgarsvæðið ættu aðkomu að störfum nefndarinnar vegna sívaxandi verkefna sveitarfélaga er tengjast starfsemi sjóðsins.

Ráðherra kom inn á heildarendurskoðun á reglum Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga sem staðið hefði yfir frá ársbyrjun 2009. Ítarlegt samráð yrði haft við sveitarfélögin áður en hafin yrði vinna við smíði frumvarps. Á grundvelli tillagna starfshóps frá árinu 2010 í tengslum við heildarendurskoðun sjóðsins væri hafin könnun á hagkvæmni þess að færa verkefni Innheimtustofnunar sveitarfélaga til ríkisins.

Að lokum greindi ráðherra frá því að í ráðuneytinu stæði yfir vinna við svokallaða *Hvítbók,* stefnumótunarskjal í sveitarstjórnarmálum, þar sem helstu áherslur og áskoranir á vettvangi sveitarstjórnarmála til lengri tíma yrðu dregnar fram. Þar yrði leitað svara við ýmsum spurningum um framtíð sveitarstjórnarstigsins, verkefni skilgreind og mælikvarðar ákvarðaðir fyrir framtíðina.

Auk ávarps ráðherra og kynningar á ársskýrslu Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2013 fjallaði Bergur Sigurjónsson, sérfræðingur hjá Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, sem unnið hefur að heildarendurskoðun sjóðsins, um tekjur og gjöld sveitarfélaga, eðli og markmið jöfnunarkerfa og hvernig aukið sjálfstæði sveitarfélaga kalli á aukna þörf fyrir jöfnunarkerfi milli sveitarfélaga. Jafnframt gerði Bergur grein fyrir þeim grundvallarbreytingum sem ráðgerðar eru á jöfnunarkerfinu og stöðu mála hvað þær breytingar varðar.

Guðni Geir Einarsson, sérfræðingur hjá Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, fjallaði um endurmat á yfirfærslu á þjónustu við fatlað fólk. Gerði hann grein fyrir innleiðingu jöfnunarkerfisins sem væri nú komið að fullu til framkvæmda og færði rök fyrir því að þörf væri á að sérstakt matskerfi væri til staðar við innleiðinguna. Guðni Geir gerði grein fyrir SIS matinu fyrir fullorðna sem tekið var í notkun á árinu 2010 og þörf þess að endurtaka matið á árinu 2014. Einnig kom Guðni Geir inn á mikilvægi þess að SIS matið fyrir börn, sem nú væri í vinnslu, væri tekið í notkun sem allra fyrst.

Fundur með forstöðumönnum skólaskrifstofa

Árlegur fundur ráðgjafarnefndar sjóðsins með forstöðumönnum skólaskrifstofa og grunnskólafulltrúum sveitarfélaga var haldinn 28. nóvember 2014 á Grand hótel Reykjavík.

Kristín Jóhannesdóttir, skólastjóri í Fellaskóla í Breiðholti, fjallaði um áskoranir og tækifæri í fjölmenningarlegu skólastarfi. Kristín kom m.a. inn á að starfsumhverfi Fellaskóla væri mjög fjölmenningarlegt og litaðist skólastarfið mjög af því enda talar meiri hluti nemendanna annað tungumál en íslensku. Í skólanum væri litið svo á að móttaka og kennsla innflytjenda væri ekki einkamál þeirra kennara sem kæmu að kennslu þeirra heldur sameiginlegt verkefni allra þeirra sem með börnunum starfa. „Mikilvægast í þessu samhengi öllu væri að setja líðan nemendanna í öndvegi og væru upplýsingar og fræðsla til nemenda, foreldra, skóla og alls nærumhverfis einn aðalhornsteinninn í því sambandi. Með nýjum áskorunum í skólastarfi á undanförnum árum, hvað fjölmenningu varðar, hafa ný viðhorf til lífsgilda og umburðarlyndis fengið aukið vægi.“

Hulda Karen Daníelsdóttir, verkefnastjóri og kennsluráðgjafi, gerði grein fyrir þeim þróunarverkefnum sem hún hefði unnið að á árinu með aðkomu Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga og tengjast íslensku sem öðru tungumáli. Hún greindi frá framgangi átaksverkefnisins *Farandkennari á ferð um landið* en verkefninu er ætlað að efla samskipti og samvinnu skóla og heimila. Hulda Karen ræddi um *Pals-stærðfræðiverkefnið* sem gengi mjög vel og fram kom að búið væri að þýða það yfir á íslensku. Í lok yfirferðar sinnar vakti Hulda Karen athygli á tölvusvæði *Tungumálatorgsins* sem inniheldur nokkurs konar talgervil á íslensku og ýmsum tungumálum og er hjálpartæki við móttöku nemenda og í tengslum við samskipti nemenda og kennara.

Tryggvi Sigurðsson, sérfræðingur hjá Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins, fjallaði um SIS mat fyrir börn. Fram kom að þýðingu og staðfærslu matsins væri nú lokið og unnið væri að því að undirbúa innleiðingu á matinu með öflun tilskilinna leyfa og þjálfun matsmanna. Tryggvi gerði grein fyrir helstu þáttum sem matið byggðist á. Einn þeirra þátta væri mæling á stuðningsþörf við nám og væri ætlunin að nýta þann þátt matsins til að leysa af hólmi vinnu- og viðmiðunarreglur sjóðsins sem hefðu verið notaðar við úthlutun framlaga vegna sérþarfa fatlaðra grunnskólanemenda og væru orðnar barn síns tíma.

Starfsmenn

Á árinu 2014 voru starfsmenn Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fjórir í fullu starfi. Þau Elín Pálsdóttir forstöðumaður, Elín Gunnarsdóttir sérfræðingur, Guðni Geir Einarsson sérfræðingur og Halldór V. Kristjánsson stjórnsýslufræðingur. Í maí 2013 var Bergur Sigurjónsson hagfræðingur ráðinn tímabundið til starfa sem sérfræðingur hjá sjóðnum. Aðalverkefni hans hefur verið að vinna að framkvæmd tillagna starfshóps um heildarendurskoðun Jöfnunarsjóðs frá því í júní 2010. Halldór V. Kristjánsson sem starfað hefur hjá sjóðnum sl. 7 ár hefur nú lokið störfum og hefur Bergur verið fastráðinn í hans stað. Halldóri eru þökkuð afar vel unnin og farsæl störf í þágu sjóðsins og Bergur boðinn velkominn til starfa.

Heildarendurskoðun Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Frá ársbyrjun 2009, þegar þáverandi samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra skipaði starfshóp um heildarendurskoðun á laga- og reglugerðarákvæðum um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga, hefur verið unnið að nýju regluverki fyrir sjóðinn. Unnið hefur verið eftir skýrslu sem starfshópurinn gaf út árið 2010 og hafa allnokkrir þættir úr þeirri skýrslu þegar verið innleiddir.

Vinna við heildarendurskoðun á Jöfnunarsjóði sveitarfélaga hélt áfram á árinu 2014. Frá síðasta ársfundi hafa ýmsir möguleikar verið ræddir ásamt því að áfram hefur verið unnið að ytri og innri greiningu á nýju líkani sjóðsins.

Fljótlega eftir síðasta ársfund sjóðsins var leitað eftir því við Hagfræðistofnun Háskóla Íslands að stofnunin myndi rýna hugmyndir starfshópsins um nýtt reiknilíkan sjóðsins. Næstu mánuði vann Hagfræðistofnun að skýrslu þar sem farið var yfir kosti og galla nýja líkansins. Kom Hagfræðistofnun á fund með starfsmönnum Jöfnunarsjóðs þar sem farið var yfir núverandi líkan, sem og hugmyndafræði að nýju líkani. Í skýrslu stofnunarinnar sem skilað var til sjóðsins í desember sl. var niðurstaðan sú að nýtt reiknilíkan hefði ýmsa kosti umfram núverandi reiknilíkan. Helstu kostirnir voru sagðir vera að útdeiling framlaga yrði í meira samræmi við raunverulega þörf og útgjöld sveitarfélaga. Einnig væri kerfið bæði einfaldara og gegnsærra sem auðveldaði greiningu á áhrifum þess á ýmsa hvata sveitarfélaga.

Í janúar sl. komu starfsmenn sveitarstjórnarráðuneytisins í Noregi, sem sjá um jöfnunar-aðgerðir (Kommunal- og regionaldepartementets), í heimsókn til Íslands. Þar voru á ferð þrír sérfræðingar sem vinnuhópur vegna heildarendurskoðunar Jöfnunarsjóðs sveitar-félaga hafði heimsótt til Noregs í janúar 2014. Var tækifærið notað og sérfræðingarnir fengnir til að kynna upplýsingatæknikerfi sem Norðmenn nota og þá ferla sem þeir nýta sér við upplýsingaöflun. Í kynningunni kom fram hvernig upplýsingum frá sveitarfélögum er öllum safnað í sameiginlegan gagnagrunn. Stofnanir geta sótt upplýsingar í þennan grunn og minnkar það áreiti á sveitarstjórnir þar sem hinar ýmsu stofnanir þurfa að leita eftir sömu eða sambærilegum upplýsingum.

Hugmyndir starfshópsins um nýtt reiknilíkan Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga var kynnt fyrir norsku sérfræðingunum. Aðferðin sem notuð er vegna kostnaðarviðmiða í nýja líkaninu er fengin að láni frá Norðmönnum en notkun á viðmiðunum er með öðrum hætti í reikniverki Norðmanna.

Jöfnunarframlög

Í nýja reiknilíkaninu eru öll stærstu jöfnunarframlög sjóðsins sameinuð í eitt stórt jöfnunarframlag að undanskildu almennu jöfnunarframlagi vegna þjónustu við fatlað fólk. Með því verður sjóðurinn ekki eins hólfaskiptur sem auðveldar að greina áhrif breytinga á framlög til sveitarfélaga.

Útgjaldajöfnunarframlag sjóðsins rennur inn í þetta nýja jöfnunarframlag. Kostnaðarviðmið sem notuð eru í núverandi líkani eru uppfærð og aldurshópum fjölgað. Með þessu er komist nær raunverulegum útgjöldum á hvert aldursbil. Hagkvæmnilínan sem notast er við í núverandi framlagi er afnumin. Í staðinn er notast við aðhvarfsgreiningu á kostnað á íbúa. Þessi aðferð býr til innbyggða stærðarhagkvæmni í framlagi á hvern íbúa sveitarfélags.

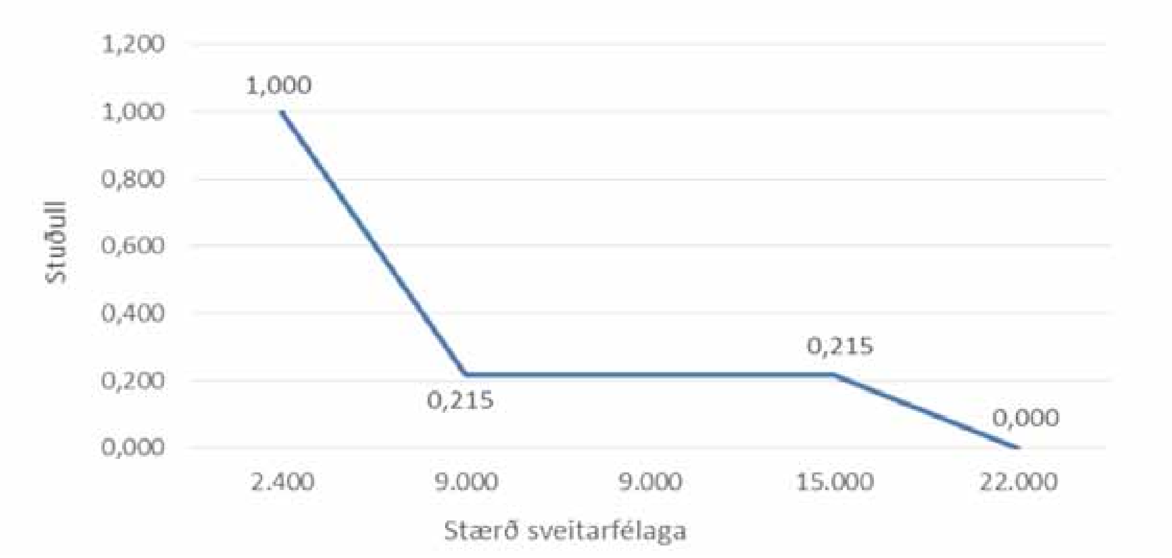

Mynd 1: Hagkvæmnilína í útgjaldajöfnunarframlagi

Tekjujöfnunarframlagið rennur einnig inn í nýja framlagið. Í nýju líkani eru tekjur teknar inn áður en fjármagni er dreift. Þannig koma tekjur af útsvari og fasteignasköttum inn í jöfnunarframlagið.

Almennt jöfnunarframlag til reksturs grunnskóla rennur einnig inn í nýja framlagið. Aðferðafræði við útreikning almenna framlagsins svipar að miklu leyti til endurskoðaðrar aðferðafræði sem notuð er til að meta kostnað á íbúa. Í stað þess að nota aðeins kennslustundir á nemanda er notast við kostnað á íbúa. Kostnaðarviðmið í nýja jöfnunarframlaginu tekur tillit til að kostnaður sveitarfélaga af rekstri grunnskóla er hlutfallslega hár og því fá börn og unglingar á grunnskólaaldri hátt vægi í nýja líkaninu.

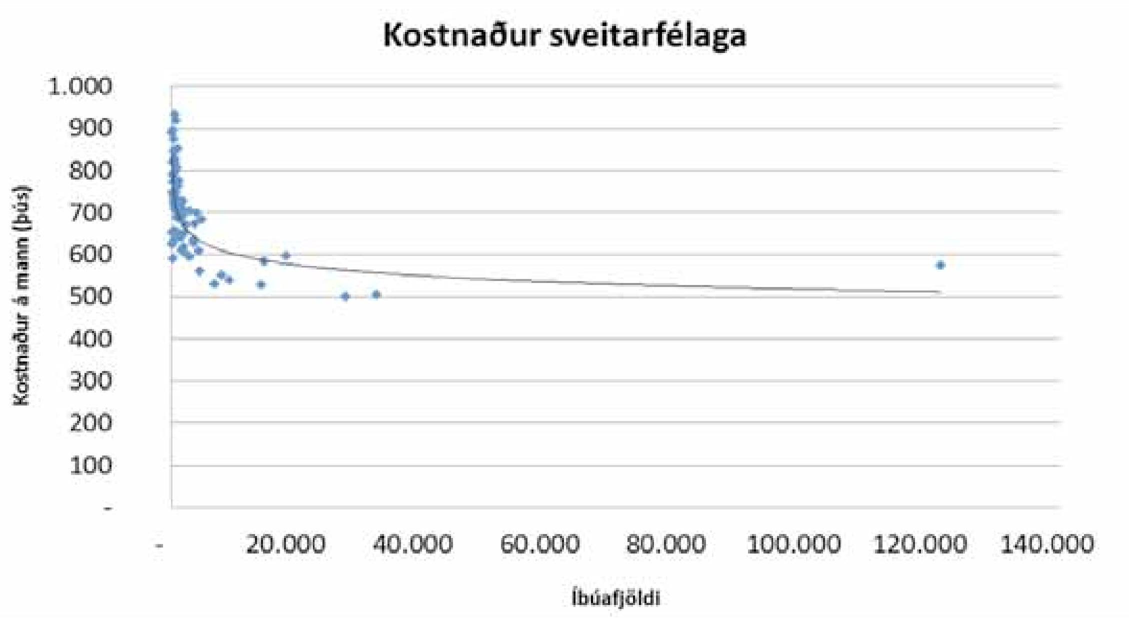

Mynd 2: Kostnaður á íbúa fer lækkandi eftir stærð sveitarfélaga

Þungur rekstur þjónustusvæða/sveitarfélaga vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks gerir það að verkum að nauðsynlegt er að fara rólega í breytingar á núverandi reiknilíkani sjóðsins. Þegar fjármagn fer á hreyfingu og því dreift upp á nýtt er óhjákvæmilegt að sum sveitarfélög verði fyrir lækkun framlaga en önnur sveitarfélög fá hækkun. Því er mjög mikilvægt að skýra vel út hver hugsunin er á bak við nýja líkanið og hvaða forsendur liggi að baki þeim lækkunum eða hækkunum sem kunna að verða á framlögum sjóðsins til sveitarfélaga.

Húsaleigubætur

Á árinu 2014 var áfram unnið að nýju húsnæðisbótakerfi sem innleitt er í áföngum. Kerfinu er ætlað að auka húsnæðisstuðning við leigjendur þannig að hann verði jafnari hins opinbera við kaupendur íbúðarhúsnæðis innan vaxtabótakerfisins.

Á grundvelli ákvæða tímabundins samkomulags ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga um húsaleigubætur, er gilti frá 1. apríl 2008 til 31. mars 2010, hefur ríkið árlega lagt fram sérstakt viðbótarfjármagn í Jöfnunarsjóð til að standa undir 60% kostnaðarþátttöku sinni í hækkun grunnfjárhæða almennra húsaleigubóta og til greiðslu sérstakra húsaleigubóta. Á árinu 2014 nam framlagið 1.668 m.kr. vegna þessa.

Á árinu 2014 var áfram unnið á grundvelli reglugerðar, nr. 1205/2012, um breytingu á reglugerð velferðarráðuneytisins um húsaleigubætur, nr. 118/2003, með síðari breytingum, er tók gildi 1. janúar 2013 og náði til tekjuskerðingarmarka, tekjuskerðingarhlutfalls og grunnfjárhæðar bótanna. Sá kostnaðarauki sem hefur hlotist af þessari breytingu á reglugerð velferðarráðuneytisins er alfarið borinn af ríkissjóði. Á árinu 2013 var sérstaka viðbótarframlagið frá ríki vegna húsaleigubótanna því hækkað um 1.000 m.kr. eða úr 1.668 m.kr. í 2.668 m.kr. og var svo einnig á árinu 2014.

Á árinu 2015 hækkar viðbótarframlagið síðan um 400 m.kr. eða úr 2.668 m.kr. í 3.068 m.kr. vegna áframhaldandi aðlögunar að nýju húsnæðisbótakerfi sem áætlað er að komi til framkvæmda á árinu 2016.

Endanleg kostnaðarþátttaka Jöfnunarsjóðs í greiðslum sveitarfélaga á almennum húsaleigubótum nam 68% á árinu 2014.

Í kjölfar breytingar á reglugerð velferðarráðuneytisins um húsaleigubætur 1. janúar 2013 áætluðu sveitarfélögin að bótaþegum, hvað almennu bæturnar varðar, mundi fjölga um 2.000 milli áranna 2013 og 2014. Sú áætlun gekk ekki eftir og var fjölgunin 977. Hins vegar urðu raungreiðslur sveitarfélaga ívið hærri en áætlað hafði verið eða 4.617,9 m.kr. í stað 4.571,1 m.kr. sem gefur til kynna að greiðslur á einstakling hafa orðið mun hærri en áætlað var.

Eins og fram kemur í töflunni hér á eftir þá áætla sveitarfélögin á ný að bótaþegum sem njóta almennra húsaleigubóta fjölgi um 2.000 milli áranna 2014 og 2015.

Engin breyting hefur verið gerð á greiðslum framlaga úr Jöfnunarsjóði vegna sérstakra húsaleigubóta frá gildistöku samkomulags ríkis og sveitarfélaga um húsaleigubætur frá 1. apríl 2008 en kostnaðarþátttaka ríkisins nemur 60%.

Áætlanagerð sveitarfélaga um fjölda bótaþega og raungreiðslur sveitarfélaga vegna sérstakra húsaleigubóta gekk eftir á árinu 2014.

Hvað árið 2015 varðar áætla sveitarfélögin að bótaþegum sem njóta sérstakra húsaleigubóta fjölgi um 293.

Almennar húsaleigubætur: Þróun fjölda bótaþega og raungreiðslna sveitarfélaga

	2010	2011	2012	2013	2014	Áætlun 2015
Fjöldi bótaþega						
Almennar íbúðir	7.422	7.315	7.148	7.859	8.489	9.412
Félagslegar íbúðir	3.784	4.177	4.078	3.795	3.894	4.320
Námsgarðar/heimavistir	1.993	2.076	2.170	2.249	2.516	3.122
Sambýli	513	487	490	482	463	522
Bótaþegar samtals	13.712	14.055	13.886	14.385	15.362	17.376
Raungreiðslur í m.kr.						
Almennar íbúðir	1.940,7	1.946,5	1.928,6	2.442,2	2.638,9	2.857,8
Félagslegar íbúðir	982,5	1.064,6	1.070,4	1.159,7	1.217,3	1.272,2
Námsgarðar/heimavistir	433,4	452,7	489,4	583,8	664,8	736,6
Sambýli	67,5	66,8	79,4	94,6	96,9	115,5
Greiðslur samtals m.kr. á verðlagi hvers árs	3.424,1	3.530,6	3.567,8	4.280,3	4.617,9	4.982,1

Sérstakar húsaleigubætur: Þróun fjölda bótaþega og raungreiðslna sveitarfélaga

	2010	2011	2012	2013	2014	Áætlun 2015
Fjöldi bótaþega						
Almennar íbúðir	1.472	1.677	1.835	2.055	2.373	2.865
Félagslegar íbúðir	1.977	2.045	2.107	2.216	2.427	2.607
Námsgarðar/heimavistir	23	31	32	59	92	137
Sambýli	1	3	5	8	21	33
Bótaþegar samtals	3.473	3.756	3.979	4.338	4.913	5.642
Raungreiðslur í m.kr.						
Almennar íbúðir	400	465	506	578	646	713
Félagslegar íbúðir	568	592	622	652	683	706
Námsgarðar/heimavistir	3	4	5	9	14	16
Sambýli	0	0	1	1	3	3
Greiðslur samtals m.kr. á verðlagi hvers árs	971	1.061	1.133	1.240	1.346	1.438

Efling tónlistarnáms og jöfnun á aðstöðumun nemenda

Þann 1. september 2013 tók gildi viðauki við tímabundið samkomulag ríkis og sveitarfélaga frá 13. maí 2011 um eflingu tónlistarnáms og jöfnun á aðstöðumun nemenda til námsins. Viðaukinn náði jafnframt til samkomulags ríkis og sveitarfélaga frá 5. október 2011 um tímabundna breytingu á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga.

Á grundvelli viðaukans var gildistími samkomulags um eflingu tónlistarnáms og jöfnun á aðstöðumun nemenda til námsins og samkomulags milli ríkis og sveitarfélaga um tímabundna breytingu á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga framlengdur til 31. desember 2014.

Á gildistíma viðaukans á árunum 2013 og 2014 veitti ríkissjóður árlega 520 m.kr. í Jöfnunarsjóð sveitarfélaga til greiðslu framlaga á grundvelli reglugerðar, nr. 23/2013, um framlög úr Jöfnunarsjóði til eflingar tónlistarnámi og jöfnunar á aðstöðumun nemenda til námsins. Á móti skuldbundu sveitarfélögin sig til að taka að sér verkefni tímabundið sem áður voru fjármögnuð af ríkinu. Um er að ræða verkefni samtals að fjárhæð 230 m.kr. og var Jöfnunarsjóði sveitarfélaga falið að standa skil á greiðslum sveitarfélaga vegna nýrra verkefna þeirra með því að draga kostnað hvers sveitarfélags frá framlögum úr sjóðnum á grundvelli íbúafjölda 1. janúar á viðkomandi ári.

Eins og getið er um hér að framan rann gildistími viðaukans frá 1. september 2013 út 31. desember 2014. Ekki hefur enn náðst samkomulag um nýjan viðauka en á grundvelli heimildar í fjárlögum fyrir árið 2015 hefur ríkissjóður greitt mánaðarlegt framlag til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga til að standa straum af kennslukostnaði sem samkomulagið nær til þ.e. kostnaði vegna söngnáms á miðstigi og söng- og hljóðfæranáms á framhaldsstigi.

Eftir því sem fjárveitingar leyfa er sjóðnum jafnframt heimilt að koma að kostnaði sveitarfélaga vegna nemenda sem stunda nám á grunnstigi í söng og hljóðfæraleik og á miðstigi í hljóðfæragreinum utan síns sveitarfélags vegna framhaldsskólanáms að uppfylltum sérstökum skilyrðum.

Með setningu laga, nr. 72/2015, um breytingu á ýmsum lögum vegna samkomulagsins um eflingu tónlistarnáms og jöfnun á aðstöðumun nemenda til námsins er Jöfnunarsjóði heimilt á árinu 2015 að innheimta hlutdeild hvers sveitarfélags í þeim verkefnum er tilheyra tímabundinni breytingu á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga.

Viðauki við samkomulag ríkis og sveitarfélaga

Á grundvelli samkomulags ríkis og sveitarfélaga um tilfærslu þjónustu við fatlaða frá 23. nóvember 2010 féllu beinu framlögin frá ríki, sem runnu í Jöfnunarsjóð á árunum 2011 – 2013, niður á árinu 2014.

Þar sem vinna við faglegt og fjárhagslegt endurmat á yfirfærslunni dróst á langinn og fyrirséð var að matinu yrði ekki lokið fyrr en á árinu 2014 voru aðilar samkomulagsins sammála um að framlengja það um eitt ár. Ákvörðun um endanlega útsvarsprósentu sveitarfélaga vegna yfirfærslunnar var því frestað til ársins 2014 og kæmi til framkvæmda 1. janúar 2015.

Á grundvelli viðauka við samkomulag ríkis og sveitarfélaga um tilfærslu þjónustu við fatlaða frá 13. nóvember 2013 var útsvarshlutfall sveitarfélaga hækkað á árinu 2014 um 0,04 prósentustig eða úr 14,48% í 14,52% og tekjuskattshlutfall ríkisins lækkað samsvarandi. Tekjurnar vegna hækkunar útsvarsins runnu óskiptar til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga og hækkuðu hlutdeild sjóðsins vegna yfirfærslunnar úr 0,95% í 0,99%.

Þegar fyrirséð var að matið mundi enn dragast á langinn var gerð breyting á 1. og 2. mgr. ákvæðis til bráðabirgða, nr. XVI, í lögum um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995, með síðari breytingum, sem tryggði einnig 0,99% hlutdeild Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga í álagningarstofni útsvars á árinu 2015 til jöfnunar vegna málefna fatlaðs fólks.

Yfirfærsla á málefnum fatlaðs fólks

Reglugerð nr. 242/2014
Þann 1. janúar 2014 tók gildi reglugerð, nr. 242/2014, um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2014. Jafnframt féll úr gildi reglugerð, nr. 623/2013, um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2013.

Á árinu 2014 lauk innleiðingu jöfnunarkerfisins sem hófst á árinu 2012. Á grundvelli ákvæða í 3. gr. reglugerðar, nr. 242/2014, og ákvæða í samkomulagi ríkis og sveitarfélaga um yfirfærsluna frá 23. nóvember 2010 var útreikningur almennra framlaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2014 með eftirfarandi hætti:

- 80% framlaga skiptust hlutfallslega miðað við niðurstöðu mælinga á útgjaldaþörf (SIS-mats).
- 20% framlaga skiptust hlutfallslega miðað við áætlaðan útsvarsstofn sveitarfélaga á árinu 2014.

Í nýrri reglugerð á árinu 2014 var bætt við grein, 4. gr., er heimilar greiðslu á árinu á sérstökum viðbótarframlögum til þjónustusvæða/sveitarfélaga, að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga. Framlaginu er ætlað að koma til móts við þau svæði þar sem hlutfallsleg lækkun framlaga, milli áranna 2013 og 2014, sbr. 3. gr. Reglugerðarinnar er veruleg og um íþyngjandi kostnað þjónustusvæða/sveitarfélaga er að ræða við rekstur málaflokksins á árinu umfram tekjur.

Að tillögu ráðgjafarnefndar sjóðsins nam sérstaka viðbótarframlagið 175 m.kr. á árinu 2014.

Úthlutanir framlaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2015 fara fram á grundvelli reglugerðar nr. 631/2015.

Notendastýrð persónuleg aðstoð – NPA

Á grundvelli 6. gr. reglugerðar um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2014, nr. 242/2014, greiddi Jöfnunarsjóður sveitarfélaga þjónustu-svæðum/sveitarfélögum framlög á árinu 2014 vegna samninga þeirra við fatlað fólk um notendastýrða persónulega aðstoð (NPA).

Á árinu 2014 sóttu 10 þjónustusvæði um framlag vegna 51 samnings og nam heildar-fjárhæð þeirra 577,7 m.kr. Að teknu tilliti til 20% kostnaðarhlutdeildar Jöfnunarsjóðs nam úthlutað framlaga vegna NPA á árinu 2014 samtals 115,5 m.kr. Samningum á milli áranna 2013 og 2014 fækkaði um 5.

Á árinu 2014 var verkefnið fjármagnað með óráðstöfuðum fjárveitingum úr ríkissjóði til Jöfnunarsjóðs sem ætlaðar voru til verkefnisins á árunum 2011 – 2013. Svo mun einnig verða á árinu 2015 að viðbættu sérstöku framlagi frá ríki að fjárhæð 65,0 m.kr.

Upprunalega var tilraunaverkefnið um notendastýrða persónulega aðstoð ætlað til 3ja ára. Verkefnið hefur nú verið framlengt til ársloka 2016. Á árinu 2014 hófst vinna við faglegt og fjárhagslegt mat á verkefninu og á því að vera lokið eigi síðar en um áramótin 2015/2016.

Framlög vegna NPA árið 2014

Þjónustusvæði	Fjöldi samninga	Heildarfjárhæðir samninga	Framlag Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga (20%)
Reykjavíkurborg	14	215.426.683	43.085.337
Kópavogsbær	1	24.528.000	4.905.600
Garðabær	4	42.698.520	8.539.704
Hafnarfjarðarkaupstaður	5	74.090.028	14.818.006
Mofellsbær	10	79.742.688	15.948.538
Vesturland	1	25.509.120	5.101.824
Norðurland vestra	8	24.021.660	4.804.332
Eyjafjörður	5	52.094.448	10.418.890
Suðurland	2	14.938.668	2.987.734
Vestmannaeyjar	1	24.696.000	4.939.200
	51	**577.745.815**	**115.549.163**

Mat á stuðningsþörf – samræmt mat á landsvísu

Það var niðurstaða verkefnisstjórnar sem hafði veg og vanda að undirbúningi yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks að *Supports Intensity Scale* (SIS) væri álitlegasta matið sem í boði væri til notkunar í þeim tilgangi að meta stuðningsþarfir fatlaðs fólks. Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins er leyfishafi matsins hér á landi og hefur séð um framkvæmd matsins í samráði við innanríkisráðuneytið (Jöfnunarsjóð sveitarfélaga) og velferðarráðuneytið. Greiningar- og ráðgjafarstöðin hefur jafnframt verið í samstarfi við aðila innan Háskóla Íslands vegna úrvinnslu gagna og annarra þátta í tengslum við matið.

Mat á stuðningsþörf (SIS) er þróað af bandarísku samtökunum AAIDD (American Association on Intellectual and Developmental Disabilities) til að meta stuðningsþörf fólks með þroskahömlun og skyldar raskanir. Samtökin hafa lagt ríka áherslu á það við þróun matsins að þörf fyrir stuðning sé ætlað að höfða til margvíslegra bjarga og aðferða sem gera fólki með fatlanir kleift að lifa við eðlilegar aðstæður í samfélaginu. Það er því haft að leiðarljósi að forðast að steypa fatlað fólk í fyrirfram gert „mót“ sem skilgreinir þjónustu út frá fötlunargreiningu.

Mat á stuðningsþörf (SIS) var gefið út árið 2004 en hópur fræðimanna hafði unnið að þróun þess um margra ára skeið. Markmið með hönnun matstækisins er að meta á hlutlægan máta stig eða umfang þess stuðnings sem fólk með fötlun þarfnast til að geta lifað sem eðlilegasta lífi í samfélaginu. Telja höfundar SIS að um sé að ræða fyrsta matstæki sinnar tegundar sem styðst við jákvæða nálgun til að meta stuðningsþarfir fatlaðs fólks. Matstækið tekur mið af þörfum einstaklingsins fremur en göllum (deficit), eða því sem hann skortir, sem grundvöll ákvörðunar um nauðsynlegan stuðning til að geta lifað innihaldsríku, sjálfstæðu lífi með fullri þátttöku í samfélaginu óháð fötlun. Jafnframt er mat á stuðningsþörf (SIS) hannað með það markmið í huga að unnt sé að nota kerfið til að þróa einstaklingsbundnar, persónumiðaðar þjónustuáætlanir.

Á árunum 2009 – 2013 var framkvæmt mat á um 1.350 einstaklingum og á síðasta ári um 120 einstaklingum sem voru að koma nýir inn í þjónustu þess árs. Samtals hefur því verið framkvæmt mat á um 1.470 einstaklingum.

Samkvæmt samningum ríkis og sveitarfélaga um yfirfærsluna var ákveðið að í lok reynslutímabilsins yrði framkvæmt endurmat á þeim einstaklingum sem voru metnir í upphafi. Ljóst er að breytingar kunna að hafa orðið á upprunalega matinu hjá þjónustunotendum og því geta nýjar niðurstöður haft mikla þýðingu fyrir fjárveitingar til þjónustusvæða. Til að komast að raun um þessar breytingar var nauðsynlegt að endurmeta allan hópinn.

Á árinu 2014 hófst vinna við endurmat á tæplega 800 einstaklingum. Vinnu við það lauk í nóvember 2014 og hafði niðurstaðan áhrif á framlög ársins.

Unnið er að fræðilegri úttekt á vegum Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins á niðurstöðum endurmatsins en ljóst er að breytingar á matinu geta verið háðar fötlun, kyni og aldri svo eitthvað sé nefnt. Þannig fást t.d. svör við eftirfarandi spurningum: Hjá hverjum verða breytingar á stuðningsþörf, hjá hverjum breytist hún mest og hverjum minnst? Eru einhver ákveðin atriði sem geta sagt fyrir um breytingar á stuðningsþörf? Svör við þessum spurningum ættu að gefa vísbendingar um hversu oft þurfi að framkvæma endurmat.

Frá innleiðingu jöfnunarkerfisins hefur það verið veikleiki þess að vantað hefur áreiðanlegt mat á stuðningsþörf barna. Barnaútgáfa SIS (Children´s SIS) hefur verið þróuð á undanförnum árum af aðalhöfundum SIS fyrir fullorðna. Matið nær til barna á aldrinum 6-18 ára en með barnaútgáfu SIS fæst hlutlæg og víðtæk mæling á stuðningsþörf fatlaðra barna. Þýðing og staðfæring matsins liggur fyrir hér á landi en vinna við stöðlun þess hefst nú í haust á grundvelli samnings milli Greiningar- og ráðgjafarstöðvar ríkisins, innanríkisráðuneytisins, vegna Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga, og velferðarráðuneytisins. Barnaútgáfa SIS verður notuð vegna þeirra barna sem tilheyra þeim þætti jöfnunarinnar sem tengist yfirfærslu á málaflokknum frá ríki til sveitarfélaga. Jafnframt er matinu ætlað að koma í stað vinnu- og viðmiðunarreglna Jöfnunarsjóðs við úthlutun framlaga vegna sérþarfa fatlaðra grunnskólabarna.

Endurmati að ljúka á yfirfærslu málaflokks fatlaðs fólks

Vinna við endurmat á yfirfærslu málefna fatlaðs fólks frá ríki til sveitarfélaga er nú á lokastigi og verða niðurstöður verkefnisstjórnar kynntar í ítarlegri skýrslu innan tíðar. Endurmatið hefur staðið yfir í rétt liðlega tvö ár eða frá sumarbyrjun 2013. Í skýrslu verkefnisstjórnar um endurmatið er farið yfir þróun málaflokksins frá yfirfærslu, bæði varðandi hina ýmsu þjónustuþætti og rekstrarlega afkomu.

Í verkefnisstjórninni, sem starfaði í nánu samstarfi við samráðsnefnd um málefni fatlaðs fólks, áttu sæti Einar Njálsson formaður frá velferðarráðuneytinu, Elín Pálsdóttir og Guðni Geir Einarsson frá innanríkisráðuneytinu/Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, Björn Þ. Hermannsson og Viðar Helgason frá fjármála- og efnahagsráðuneyti og þeir Karl Björnsson og Tryggvi Þórhallsson frá Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Verkefnisstjóri var Lúðvík Geirsson og síðar komu til samstarfs við verkefnisstjórnina þau Soffía Gísladóttir, formaður samráðsnefndar um málefni fatlaðs fólks, og Stefán Eiríksson frá Reykjavíkurborg.

Í samkomulagi milli ríkis og sveitarfélaga frá nóvember 2010 um yfirfærslu málaflokks fatlaðs fólks var sérstakt ákvæði um að á árinu 2014 skyldi fara fram sameiginlegt mat ríkis og sveitarfélaga á faglegum og fjárhagslegum árangri yfirfærslunnar. Ef í ljós kæmi við matið veruleg röskun á forsendum yfirfærslunnar skyldu teknar upp viðræður aðila um nauðsynlega leiðréttingu. Í viðauka með samkomulaginu var m.a. vísað til fjárhagslegra óvissuatriða sem kæmu upp við gerð þess kostnaðarmats sem lagt var til grundvallar við samningsgerð um fjárhagsramma yfirfærslunnar.

Endurmatstímabilið náði til áranna 2011 – 2013 en í skýrslu verkefnisstjórnar er einnig tekið mið af þjónustu og rekstrarafkomu ársins 2014. Ákveðið var að færa vinnu við matið aftur um eitt ár og hafa þannig lengri viðmiðunartíma til samanburðar varðandi þróun þjónustu og rekstrar. Þá er einnig horft til þróunar og breytinga sem hafa orðið í málaflokknum á undanförnum árum. Fjölmargar skýrslur og úttektir hafa verið unnar í góðu samráði við sveitarfélögin og þjónustusvæðin, ráðuneyti og hagsmunasamtök fatlaðs fólks.

Í skýrslu verkefnisstjórnar sem nú er í lokavinnslu er m.a. fjallað um aðdraganda, forsendur og ákvæði samninga um yfirfærslu málaflokksins, þær fjölmörgu lagabreytingar sem gera þurfti samhliða yfirfærslunni og einnig er gerð grein fyrir nýjum og breyttum reglugerðum og sérstökum samþykktum sem fylgdu í kjölfar yfirfærslunnar. Þá er gerð grein fyrir innleiðingarferli og starfi samráðsnefndar og helstu umfjöllunarefnum sem komu á borð verkefnisstjórnar.

Einn lykilþáttur skýrslunnar er umfjöllun um þá fjárhagslegu þætti sem snúa að yfirfærslunni en gerð er ítarleg grein fyrir afkomunni á viðmiðunartímabilinu 2011 – 2013 og jafnframt er í skýrslunni uppgjör fyrir rekstrarárið 2014. Þá er einnig gerð grein fyrir útgjaldaþróun í málaflokknum á umliðnum árum í samanburði við tekjur ríkis og sveitarfélaga, áhrifum úttektar séreignarsparnaðar á tekjur sveitarfélaga, stjórnunarkostnaði og fleiri fjárhagsleg atriði eru skoðuð og metin.

Sérstakt yfirlit er um allar úttektir og skýrslur sem unnar voru um endurmatið og gerð er grein fyrir einstökum sértækum efnisþáttum, s.s. atvinnumálum fatlaðs fólks og tilraunaverkefninu um notendastýrða persónulega aðstoð (NPA). Staða og þróun í búsetumálum fatlaðs fólks fær sérstaka umfjöllun. Þá er fjallað um þróun launakostnaðar í málaflokknum á endurmatstímabilinu og teknar saman lykilniðurstöður um fjölda og fjölgun þjónustuþega og þróun einstakra þjónustuþátta. Einnig er gerð grein fyrir stjórnsýslulegum þáttum sem tengjast yfirfærslunni.

Hlutverk og staða Jöfnunarsjóðs, bæði fyrir og eftir yfirfærslu málaflokksins, fær umtalsverða umfjöllun í skýrslunni. Jöfnunarsjóður hefur gegnt afar mikilvægu hlutverki varðandi útfærslu á nýju jöfnunarkerfi sem byggist m.a. á svokölluðu SIS-mati sem Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins hefur unnið fyrir sjóðinn. Öll fjárhagsleg útfærsla kerfisins og útreikningar framlaga eru á hendi Jöfnunarsjóðs en langstærsti hluti fjárveitinga til málaflokksins fer í gegnum jöfnunarkerfið. Þá var það einnig hlutverk Jöfnunarsjóðs að halda utan um þær eignir sem áður heyrðu undir Framkvæmdasjóð fatlaðra og Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga yfirtók við yfirfærsluna.

Heildarmat og tillögur verkefnisstjórnar eru birtar í lok skýrslunnar og er þar víða komið við varðandi mat á stöðu og framtíðarsýn í málaflokknum. Ljóst er að töluverð raunfjölgun þjónustuþega hefur átt sér stað á undanförnum árum og samhliða því aukning í þjónustu og þjónustuþörf. Þá hefur breytt skipan í búsetumálum með fækkun herbergjasambýla haft í för með sér aukningu í sértækri þjónustu. Einnig er í niðurstöðum tekið á ýmsum þeim þjónustumálum sem hafa fallið undir svokallað „grátt svæði" og horft til þeirrar uppbyggingar sem framundan er í búsetumálum. Í greiningunni kemur fram að fjárhagsleg afkoma var nokkurn veginn í jafnvægi þegar horft er til áranna 2011–2013 í heild en umtalsverður halli var á rekstri málaflokksins á árinu 2014.

Í skýrslunni er komið á framfæri margvíslegum ábendingum til bæði sveitarfélaga og ráðuneyta. Varðandi hlutverk og stöðu Jöfnunarsjóðs er m.a. lagt til að flýtt verði sem kostur er upptöku SIS-mats fyrir börn og unglinga og reglugerð vegna jöfnunaraðgerða verði endurskoðuð tímanlega fyrir komandi ár. Þá verði skoðuð sérstaklega áhrif svonefndrar „33% reglu" við útreikning framlaga og mögulegrar breytingar á skiptireglu framlaga úr sjóðnum. Jafnframt er lagt til að skoðaður verði sá möguleiki að leggja til hliðar fjármagn vegna sveiflujöfnunar til að mæta íþyngjandi breytingum á fjárframlögum til einstakra svæða milli ára.

Skipan ráðgjafarnefnda Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Aðalmenn
1990 – 1994
Húnbogi Þorsteinsson skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
Ásgeir Magnússon, bæjarstjóri í Neskaupstað
Magnús Karel Hannesson, oddviti í Eyrarbakkahreppi

1994 – 1998
Húnbogi Þorsteinsson skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
Gísli Sverrir Árnason, bæjarfulltrúi í Hornafjarðarbæ
Magnús Karel Hannesson, oddviti í Eyrarbakkahreppi

1998 – 2002
Húnbogi Þorsteinsson skrifstofustjóri í félagsmálaráðuneyti, formaður
Ólafur Kristjánsson, bæjarstjóri í Bolungarvíkurkaupstað
Valgarður Hilmarsson, oddviti í Engihlíðarhreppi
Gísli Sverrir Árnason, forseti bæjarstjórnar í Sveitarfélaginu Hornafirði
Ingunn Guðmundsdóttir, formaður bæjarráðs í Sveitarfélaginu Árborg

2002 – 2006
Húnbogi Þorsteinsson, fyrrv. skrifstofustjóri, formaður 2002 – 2004
Herdís Á. Sæmundardóttir varaþingmaður, formaður 2005 – 2006
Halldór Halldórsson, bæjarstjóri í Ísafjarðarbæ
Valgarður Hilmarsson, forseti bæjarstjórnar í Blönduóssbæ
Guðmundur Bjarnason, bæjarstjóri í Fjarðabyggð
Ingunn Guðmundsdóttir, sveitarstjóri í Skeiða- og Gnúpverjahreppi

2006 – 2010
Herdís Á. Sæmundardóttir varaþingmaður, formaður 2006 – 2007
Guðmundur Bjarnason, fyrrv. bæjarstjóri í Fjarðabyggð, formaður 2008 – 2010
Sigríður Finsen, forseti bæjarstjórnar í Grundarfjarðarbæ
Valgarður Hilmarsson, forseti bæjarstjórnar í Blönduóssbæ
Hermann Jón Tómasson, formaður bæjarráðs í Akureyrarkaupstað
Páley Borgþórsdóttir, formaður bæjarráðs í Vestmannaeyjabæ

2010-2014
Aðalmenn
Guðmundur Bjarnason, fyrrv. bæjarstjóri í Fjarðabyggð, formaður
Björk Þorsteinsdóttir, bæjarfulltrúi í Reykjanesbæ
Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Sveitarfélaginu Skagafirði
Hermann Jón Tómasson, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað*
Þórunn Egilsdóttir, alþingismaður og sveitarstjórnarmaður í Vopnafjarðarhreppi
*Árni Rúnar Þorvaldsson, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði og varamaður Hermanns, tók sæti hans í nefndinni veturinn 2012 – 2013.

Varamenn
Jórunn Einarsdóttir, bæjarfulltrúi í Vestmannaeyjabæ, varaformaður
Bryndís Haraldsdóttir, bæjarfulltrúi í Mosfellsbæ
Halla Sigríður Steinólfsdóttir, sveitarstjórnarmaður í Dalabyggð
Árni Rúnar Þorvaldsson, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði
Albertína Elíasdóttir, bæjarfulltrúi í Ísafjarðarbæ

2014-2018
Aðalmenn
Guðný Sverrisdóttir, fyrrv. sveitarstjóri í Grýtubakkahreppi, formaður
Birgir Björn Sigurjónsson, fjármálastjóri Reykjavíkurborgar
Karen E. Halldórsdóttir, bæjarfulltrúi í Kópavogsbæ
Bjarni Jónsson, sveitarstjórnarfulltrúi í Sveitarfélaginu Skagafirði
Sigríður Huld Jónsdóttir, bæjarfulltrúi í Akureyrarkaupstað
Valdimar O. Hermannsson, bæjarfulltrúi í Fjarðabyggð
Ásgerður Gylfadóttir, bæjarfulltrúi í Sveitarfélaginu Hornafirði

Varamenn
Ólafur G. Adolfsson, bæjarfulltrúi í Akraneskaupstað, formaður
Halldóra Káradóttir, skrifstofustjóri á fjármálaskrifstofu Reykjavíkurborgar
Bryndís Haraldsdóttir, bæjarfulltrúi í Mosfellsbæ
Kristján Andri Guðjónsson, bæjarfulltrúi í Ísafjarðarbæ
Sveinn Pálsson, sveitarstjóri í Dalabyggð
Soffía Helgadóttir, bæjarfulltrúi í Norðurþingi
Ólafur Þór Ólafsson, bæjarfulltrúi í Sandgerðisbæ

Ráðgjafarnefnd Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs 2011 - 2015

Aðalmenn
Lúðvík Geirsson verkefnisstjóri, formaður
Áslaug María Friðriksdóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík
Tryggvi Þórhallsson, lögfræðingur á lögfræði- og velferðarsviði Sambands ísl. Sveitarfélaga

Varamenn
Hörður Hilmarsson, skrifstofustjóri fjármála og reksturs á velferðarsviði Reykjavíkurborgar
Gyða Hjartardóttir, félagsmálafulltrúi á lögfræði- og velferðarsviði Sambands ísl. Sveitarfélaga

Vinnuhópur vegna heildarendurskoðunar á reglum Jöfnunarsjóðs

Hermann Sæmundsson skrifstofustjóri
Jóhannes Á. Jóhannesson, sérfræðingur hjá Sambandi ísl. sveitarfélaga
Kristinn Jónasson bæjarstjóri
Bergur Sigurjónsson sérfræðingur
Guðni Geir Einarsson sérfræðingur
Elín Pálsdóttir forstöðumaður

Starfsmenn

Elín Pálsdóttir forstöðumaður
Elín Gunnarsdóttir sérfræðingur
Guðni Geir Einarsson sérfræðingur
Halldór V. Kristjánsson stjórnsýslufræðingur
Bergur Sigurjónsson sérfræðingur

Vefur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Á vefsíðu Jöfnunarsjóðs, jofnunarsjodur.is, er að finna allar upplýsingar um starfsemi sjóðsins, lagagrundvöll, tekjur, úthlutanir framlaga og fleira.

Fréttatilkynningar birtast á vefnum þegar ráðherra hefur samþykkt tillögur ráðgjafarnefndar um úthlutanir einstakra framlaga sjóðsins.

Þróun verkefna Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga hefur starfað óslitið frá árinu 1937. Umsvif sjóðsins hafa breyst mikið í gegnum tíðina. Við gildistöku breyttrar verkaskiptingar ríkis og sveitarfélaga 1. janúar 1990 hafði farið fram umtalsverð endurskoðun á starfsemi sjóðsins er fólst einkum í því að jöfnunarhlutverk hans var aukið til muna. Stærstu breytingar sem gerðar hafa verið á sjóðnum frá þeim tíma tengjast yfirfærslu alls grunnskólakostnaðar frá ríki til sveitarfélaga 1. ágúst 1996 og yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks 1. janúar 2011. Þar að auki hafa sjóðnum verið falin ýmiss önnur verkefni í gegnum tíðina þó þau séu ekki eins umfangsmikil og yfirfærslurnar. Helstu verkefni sjóðsins sl. 25 ár eru sem hér segir:

Árið 1990
Þann 1. janúar 1990 tók Jöfnunarsjóður sveitarfélaga til starfa í sinni núverandi mynd. Verkefni sjóðsins voru þá bundin framlög sem greidd eru til samtaka sveitarfélaga og stofnana þeirra, framlög til að greiða fyrir sameiningu sveitarfélaga, framlög til að greiða úr sérstökum fjárhagserfiðleikum sveitarfélaga, framlög til kostnaðarsamra stofnframkvæmda hjá sveitarfélögum sem hafa færri en 2.000 íbúa, framlög til sveitarfélaga með færri en 2.000 íbúa vegna skólaaksturs úr dreifbýli, gæslu og reksturs heimavista, tekjujöfnunarframlög, þjónustuframlög og framlög til reksturs tónlistarskóla.

Árið 1995
Þann 1. janúar 1995 fengu sveitarfélög heimild til greiðslu húsaleigubóta. Jöfnunarsjóði var falið að koma kostnaðarhlutdeild ríkisins í þeim greiðslum til skila til sveitarfélaganna. 1. janúar 1998 tóku gildi lög um húsaleigubætur. Með lögunum varð sveitarfélögum skylt að greiða húsaleigubætur væri eftir því leitað. Við gildistöku laganna jókst umfang verkefnisins til muna.

Árið 1996
Þann 1. ágúst 1996 fluttist grunnskólinn yfir til sveitarfélaganna á grundvelli samkomulags ríkis og sveitarfélaga. Jöfnunarsjóði var falið að koma þeim fjármunum, sem yfirfærslunni fylgdu, til skila til sveitarfélaganna. Til greiðslu úr Jöfnunarsjóði komu eftirfarandi framlög: Almenn framlög til reksturs grunnskóla, framlög vegna sérþarfa fatlaðra grunnskólanemenda, framlög vegna nýbúafræðslu, framlög vegna veikindaforfalla og barnsburðarleyfa kennara, framlög til Skólabúða að Reykjum og önnur framlög er tengdust yfirfærslu grunnskólans. Framlög vegna tónlistarskóla voru afnumin.

Á árinu 1996 tók ráðstöfunarfjármagn Jöfnunarsjóðs til greiðslu framlaga vegna yfirfærslu grunnskólans mið af beinum framlögum frá ríki. Á árinu 1997 breyttust tekjur sjóðsins vegna yfirfærslunnar úr beinum framlögum frá ríki í 0,77% hlutdeild í álagningarstofni útsvars.

Árið 1997
Á grundvelli lagaáforma um einsetningu grunnskólans fyrir árið 2002 var Jöfnunarsjóði falið að hafa milligöngu um úthlutun stofnframlaga frá ríki til sveitarfélaga með fleiri en 2000 íbúa. Ríkið kom að verkefninu til ársins 2001 en verkefnið var framlengt út árið 2005. Um 3 milljörðum króna var veitt til einsetningar grunnskólans í sveitarfélögum með fleiri en 2.000 íbúa á tímabilinu í gegnum Jöfnunarsjóð til viðbótar við þau framlög sem runnu úr Jöfnunarsjóði til stofnframkvæmda í minni sveitarfélögum.

Árin 1999 – 2001
Árlega á árunun 1999 – 2001 greiddi ríkissjóður sérstakt aukaframlag í Jöfnunarsjóð að fjárhæð 700 m.kr. Framlaginu var ætlað að vera til frekari stuðnings við rekstur sveitar-félaga. Jöfnunarsjóði var falið að koma framlaginu til skila til sveitarfélaga á grundvelli sérstakra reglna sem félagsmálaráðherra setti í samráði við Samband íslenskra sveitar-félaga. Slík aukaframlög komu einnig til greiðslu á árunum 2003, 2004 og á árunum 2006 – 2012 en fjárhæð þeirrra var breytileg milli ára.

Árið 2001
Þann 1. janúar 2001 tók gildi sú breyting að álagningarstofn fasteignaskatts varð miðaður við fasteignamat íbúða eins og það er á viðkomandi svæði en ekki framreikn-aðan stofn frá Reykjavík eins og verið hafði. Við það misstu sveitarfélögin utan höfuð-borgarsvæðisins umtalsverðar tekjur og var Jöfnunarsjóði falið að koma framlögum frá ríki til skila til sveitarfélaga vegna tekjutapsins.

Árið 2003
Á árinu 2003 voru þjónustuframlög sjóðsins og framlög vegna skólaaksturs úr dreifbýli sameinuð í útgjaldajöfnunarframlög sjóðsins. Framlögin vegna skólaksturs úr dreifbýli falla nú undir B-deild útgjaldajöfnunarframlaganna. Á árinu 2003 féllu niður sérstök framlög vegna veikindaforfalla og barnsburðarleyfa.

Árið 2005
Á árinu 2005 hófst nýtt sameiningarátak ríkis og sveitarfélaga. Umtalsverðum fjármun-um var veitt til átaksins á árunum 2006 til 2010 með aðkomu Jöfnunarsjóðs eða rúmlega 2,2 milljörðum króna á grundvelli ýmissa framlaga. Aðkoma ríkissjóðs að sameiningu sveitarfélaga áður hafði aðallega tekið mið af framlögum til jöfnunar á skuldastöðu sveitarfélaga.

Árið 2006
Þann 1. janúar 2006 féllu niður stofnframlög til sveitarfélaga úr Jöfnunarsjóði sveitar-félaga. Einsetningarátakinu hjá stóru sveitarfélögunum hafði verið markaður ákveðinn tími en hvað stofnframlög til minni sveitarfélaga varðar þá voru þau í upphafi hugsuð sem tímabundin ráðstöfun og mjög hafði dregið úr þörfinni fyrir framlögin. Áfram er þó gert ráð fyrir framlögum vegna nauðsynlegra stofnframkvæmda við grunn- og leikskóla-mannvirki í kjölfar sameininga sveitarfélaga.

Árið 2008
Þann 1. apríl 2008 tók gildi samkomulag ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga um húsaleigubætur. Á grundvelli samkomulagsins voru grunnfjárhæðir almennra húsaleigu-bóta hækkaðar og teknar upp sérstakar húsaleigubætur. Jöfnunarsjóði var falið að koma 60% kostnaðarhlutdeild ríkisins á grundvelli samkomulagsins til skila til sveitarfélaganna. Aðlögun að nýjum húsnæðisbótum hófst á árinu 2013 og sjóðnum var falið að útdeila því viðbótarframlagi til sveitarfélaga sem fylgir þeirri aðlögun.

Árið 2010
Þann 1. janúar 2010 tók gildi hækkun á tryggingagjaldi úr 7,0% í 8,65%. Jöfnunarsjóði var falið að útdeila fjármunum frá ríki með sérstöku framlagi sem kom til móts við sveitarfélögin vegna þessarar hækkunar. Framlagið var aðeins til útdeilingar á árinu 2010.

Árið 2011
Þann 1. janúar 2011 voru málefni fatlaðs fólks flutt yfir til sveitarfélaganna. Jöfnunasjóði var falið að koma þeim fjármunum, sem yfirfærslunni fylgdu, til skila til þjónustu-svæða/sveitarfélaga. Til greiðslu úr Jöfnunarsjóði komu almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk, framlög vegna breytingakostnaðar, framlög vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar (NPA), framlög vegna lengdrar viðveru og önnur framlög er tengdust yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks.

Á árinu 2011 tók gildi samkomulag ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarfræðslu og jöfnun á aðstöðumun nemenda til námsins. Jöfnunarsjóði var falið að útdeila þeim fjármunum, sem því verkefni fylgdu, til sveitarfélaga vegna kennslukostnaðar í tónlistarskólum. Tengt samkomulagi ríkis og sveitarfélaga um eflingu tónlistarfræðslu tók gildi samkomulag ríkis og sveitarfélaga um tímabundna breytingu á verkaskiptingu ríkis og sveitarfélaga en á grundvelli þess samkomulags annast Jöfnunarsjóður sveitarfélaga innheimtu á hlutdeild hvers sveitarfélags í verkefnum sem ríkið hafði annast áður.

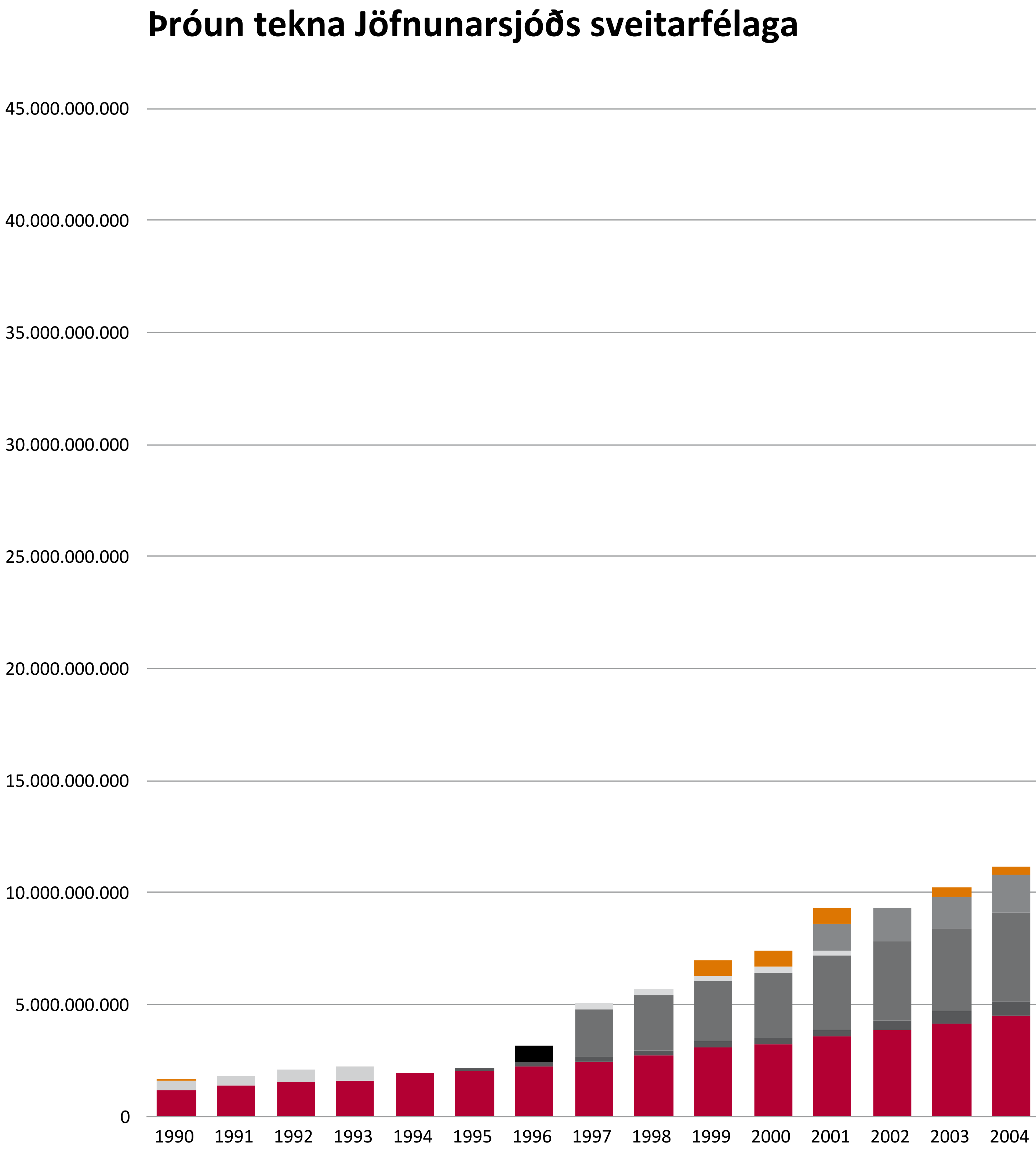
Þróun tekna Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga
45.000.000.000
40.000.000.000
35.000.000.000
30.000.000.000
25.000.000.000
20.000.000.000
15.000.000.000
10.000.000.000
5.000.000.000
0
1990
1991
1992
1993
1994
1995
1996
1997
1998
1999
2000
2001
2002
2003
2004

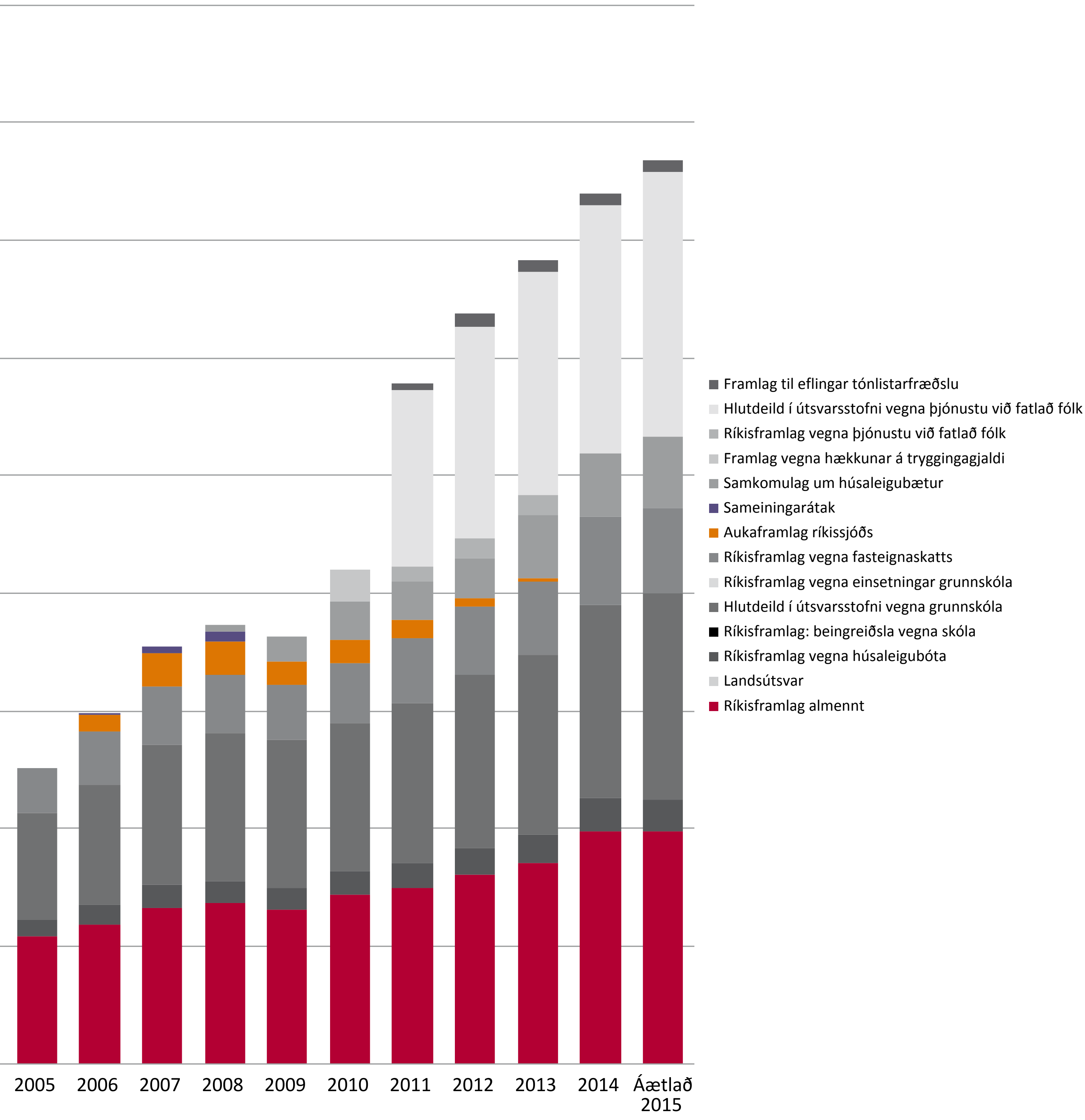
Framlag til eflingar tónlistarfræðslu
Hlutdeild í útsvarsstofni vegna þjónustu við fatlað fólk
Ríkisframlag vegna þjónustu við fatlað fólk
Framlag vegna hækkunar á tryggingagjaldi
Samkomulag um húsaleigubætur
Sameiningarátak
Aukaframlag ríkissjóðs
Ríkisframlag vegna fasteignaskatts
Ríkisframlag vegna einsetningar grunnskóla
Hlutdeild í útsvarsstofni vegna grunnskóla
Ríkisframlag: beingreiðsla vegna skóla
Ríkisframlag vegna húsaleigubóta
Landsútsvar
Ríkisframlag almennt
2005
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
Áætlað 2015

Tekjur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Á grundvelli 8. gr. a. laga um tekjustofna sveitarfélaga, nr. 4/1995, með síðari breytingum, eru Jöfnunarsjóði tryggðar tekjur með eftirfarandi hætti, sbr. 4. gr. reglugerðar um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga, nr. 960/2010:

a. Framlag úr ríkissjóði er nemur 2,12% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs.
b. Árlegt framlag úr ríkissjóði er nemur 0,264% af álagningarstofni útsvars næstliðins tekjuárs.
c. Hlutdeild í útsvarstekjum sveitarfélaga af álagningarstofni útsvars ár hvert:
    1. er nemur 0,77% til jöfnunar vegna reksturs grunnskóla,
    2. er nemur 0,99% til jöfnunar vegna málefna fatlaðra.
d. Vaxtatekjur.

Á árinu 2014 var um að ræða viðbótarframlag frá ríki vegna greiðslu sveitarfélaga á húsaleigubótum á grundvelli samkomulags ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga um húsaleigubætur frá 1. apríl 2008 og vegna aðlögunar að nýjum húsnæðisbótum er hófst á árinu 2013.

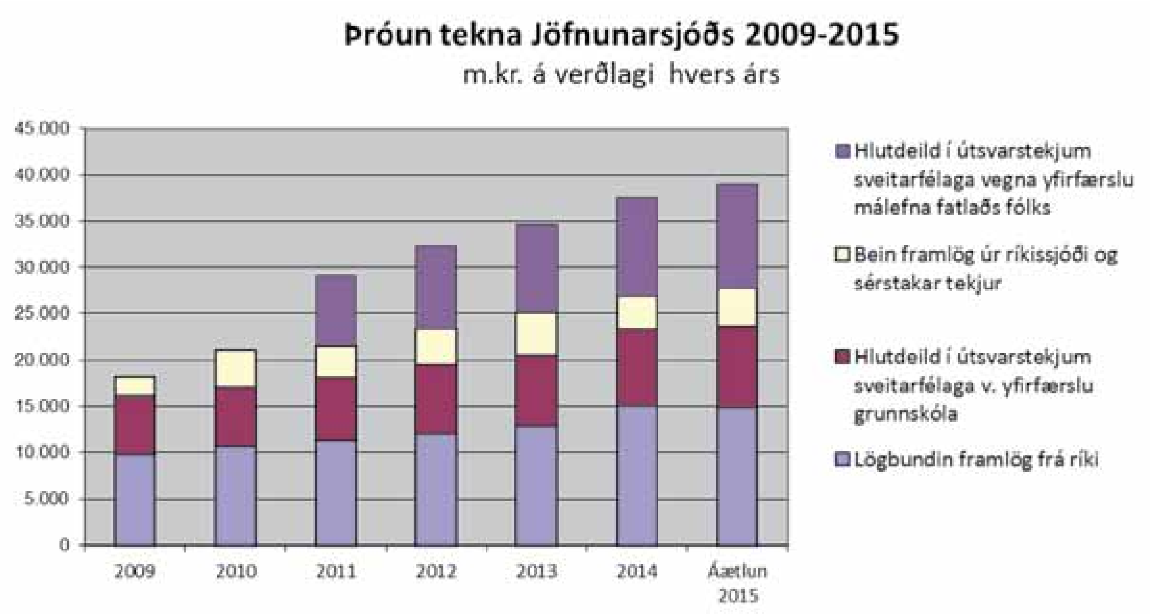

Tekjum Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er varið til að greiða framlög úr sjóðnum á grundvelli ákvæða reglugerðar nr. 960/2010. Sérstakar reglugerðir og reglur kveða nánar á um greiðslur einstakra framlaga og er þeirra getið sérstaklega.

Framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Á grundvelli reglugerðar nr. 960/2010 er framlögum sjóðsins skipt í bundin framlög, sérstök framlög, jöfnunarframlög, jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla og jöfnunarframlög vegna málefna fatlaðra.

Bundin framlög, skv. 6. gr.
Bundin framlög eru greidd til eftirtalinna samtaka og stofnana sveitarfélaga:

- Sambands íslenskra sveitarfélaga
- Landshlutasamtaka sveitarfélaga
- Innheimtustofnunar sveitarfélaga
- Umsjónarnefndar eftirlauna
- Húsafriðunarsjóðs

Bundin framlög 2009 - 2015 í m.kr.

	2009	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*	*Áætlun 2015*
Samband ísl. sveitarfélaga	234	246	261	281	296	332	332
Landshlutasamtök	131	143	149	161	171	197	189
Innheimtustofnun sveitarfélaga	1.102	1.011	913	904	817	729	900
Umsjónarnefnd eftirlauna	6	5	5	4	3	3	3
Húsafriðunarsjóður	48	48	48	48	48	49	49
Samtals	1.521	1.453	1.376	1.398	1.335	1.310	1.473

Sérstök framlög, skv. 7. gr. Sérstök framlög eru greidd til sveitarfélaga vegna sérstakra aðstæðna í umhverfi þeirra eða rekstri. Á grundvelli sérstakra framlaga eru veitt eftirfarandi framlög:

- Framlög til að greiða fyrir sameiningu sveitarfélaga, sbr. reglur nr. 295/2003, með síðari breytingum: Á árinu 2014 voru greidd framlög til þriggja sveitarfélaga vegna sameininga sveitarfélaga á árunum 2010 – 2013.
- Framlög til að greiða úr sérstökum fjárhagserfiðleikum sveitarfélaga í samræmi við tillögur Eftirlitsnefndar með fjármálum sveitarfélaga: Á árinu 2014 var eingöngu um að ræða framlög vegna úttektar á fjárhagsstöðu og rekstri sveitarfélaga.
- Framlög til greiðslu stofnkostnaðar við vatnsveitur á lögbýlum, sbr. reglugerð nr. 973/2000, með síðari breytingum: Bændasamtök Íslands annast stjórnsýslu varðandi meðferð umsókna og tillögugerð að úthlutun framlaganna.
- Framlög til jöfnunar á tekjutapi einstakra sveitarfélaga vegna lækkunar tekna af fasteignaskatti í kjölfar breytingar á álagningarstofni mannvirkja, sbr. reglugerð nr. 80/2001, með síðari breytingum: Við útreikning framlaganna er tekið mið af álagningarprósentum fasteignaskatts á viðkomandi ári.

- Framlög til sveitarfélaga vegna greiðslu þeirra á húsaleigubótum, sbr. reglugerð nr. 150/2013 og samkomulag ríkisins og Sambands íslenskra sveitarfélaga um húsaleigubætur frá 1. apríl 2008: Á árinu 2014 námu heildargreiðslur sveitarfélaga á almennum húsaleigubótum 4.617,9 m.kr. og 1.345,9 m.kr. á sérstökum húsaleigubótum. Greiðsluhlutfall Jöfnunarsjóðs vegna almennra húsaleigubóta var 68,0% á árinu 2014. Á árinu 2015 nemur áætluð kostnaðarþátttaka Jöfnunarsjóðs vegna greiðslu sveitarfélaga á almennum húsaleigubótum 66,0% að teknu tilliti til viðbótarframlags frá ríki vegna aðlögunar að nýjum húsnæðisbótum. Kostnaðarþátttaka vegna sérstöku húsaleigubótanna er 60%.
- Framlög til sérstakra verkefna á vegum sveitarfélaga eða samtaka þeirra sem geta haft mikla þýðingu fyrir sveitarfélög og leitt til frekari hagræðingar í rekstri þeirra og þjónustu: Hér undir fellur framlag til rekstrar skrifstofu Sambands íslenskra sveitarfélaga í Brussel á grundvelli sérstaks samkomulags milli Sambandsins og innanríkisráðuneytisins frá 1. janúar 2013 sem gildir til 31. desember 2015. Framlög til landshlutasamtaka sveitarfélaga á árunum 2012 – 2015, vegna samstarfsverkefna sem þau hafa tekið að sér í kjölfar samninga við ríkið og tengjast sóknaráætlunum landshluta, eru talin til sérstakra verkefna.
- Framlög til eflingar tónlistarnámi og jöfnunar á aðstöðumun nemenda: Úthlutun framlaga fer fram á grundvelli reglugerðar nr. 23/2013 og vinnureglna frá 31. janúar 2013.

Sérstök framlög 2009 - 2015 í m.kr.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Áætlun 2015
Framlög vegna sameininga sveitarfélaga	394	349	37	343	93	202	200
Framlög vegna fjárhagserfiðleika sveitarfélaga	68	187	106	27	85	11	50
Framlög til vatnsveitna á lögbýlum	25	25	20	25	16	14	15
Framlög til jöfnunar á tekjutapi v. fasteignaskatts	2.281	2.569	2.725	2.942	3.112	3.725	3.469
Framlög vegna húsaleigubóta	1.921	2.535	2.635	2.777	3.832	4.072	4.364
Framlög til sérstakra verkefna	12	17	23	41	64	43	75
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu			240	520	520	520	520
	4.702	5.682	5.786	6.675	7.722	8.587	8.693

Jöfnunarframlög, skv. 8. gr.

Til jöfnunarframlaga er varið þeim tekjum Jöfnunarsjóðs, skv. a- og b-lið 4. gr. sem eru umfram ráðstöfun skv. 6. og 7. gr. reglugerðar nr. 960/2010, sbr. eftirfarandi:

- Tekjujöfnunarframlögum er úthlutað til að jafna tekjur sveitarfélaga. Útreiknuð framlög eru miðuð við sambærileg sveitarfélög og fullnýtingu tekjustofna þeirra. Einungis kemur til úthlutunar framlags hafi sveitarfélag fullnýtt heimild sína til álagningar útsvars.
- Útgjaldajöfnunarframlögum er varið til að mæta mismunandi útgjaldaþörf sveitarfélaga á grundvelli stærðarhagkvæmni og tekna þeirra, að teknu tilliti til þeirra þátta sem áhrif hafa á útgjaldaþörf. Framlögunum er skipt í A- og B-hluta. Undir A-hlutann falla framlög tengd íbúafjölda, framlög vegna fjarlægða, fjölda þéttbýlisstaða, fækkunar íbúa og snjómoksturs í þéttbýli. Undir B-hlutann falla framlög vegna skólaaksturs úr dreifbýli. Úthlutun þeirra framlaga fer fram á grundvelli sérstakra vinnureglna.

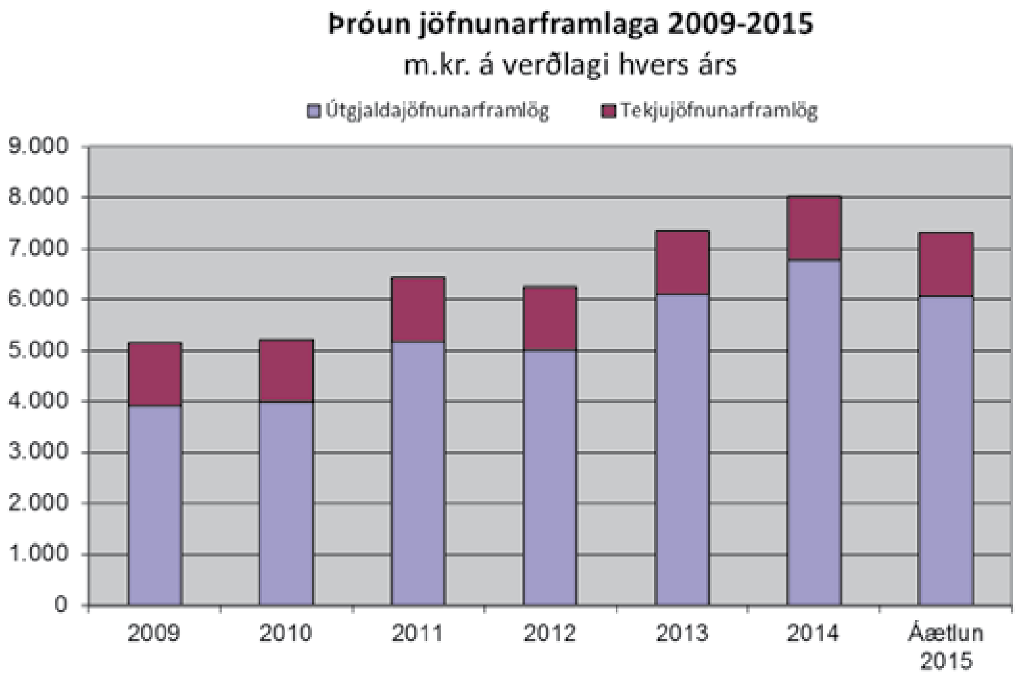

Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla, skv. 9. gr.
Tekjum Jöfnunarsjóðs, skv. 1. tölul. c-liðar 4. gr., að frádregnu bundnu framlagi til Sambands íslenskra sveitarfélaga er varið til þess að jafna launakostnað sveitarfélaga vegna kennslu í grunnskólum og annan kostnað af flutningi grunnskólans frá ríki til sveitarfélaga, sbr. reglugerð nr. 351/2002, með síðari breytingum.

Eftirfarandi framlög eru veitt á grundvelli reglugerðar nr. 351/2002:

- Almenn framlög: Til þeirra framlaga var varið um 73,6% af því fjármagni sem Jöfnunarsjóður hafði til ráðstöfunar á árinu 2014 til greiðslu framlaga til reksturs grunnskóla.
- Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda: Sérstök viðbótarframlög vegna mikillar þjónustuþarfar fatlaðra grunnskólanemenda og framlag til Reykjavíkurborgar á grundvelli samnings vegna yfirtöku á rekstri sérskóla/sérdeilda.
- Framlög vegna nýbúafræðslu: Viðbótarframlög vegna sérstakrar íslenskukennslu nýrra Íslendinga og framlag til Reykjavíkurborgar á grundvelli samnings vegna starfa kennsluráðgjafa og verkefnastjóra.
- Framlag vegna reksturs skólabúða að Reykjum: Framlag er greitt á grundvelli samkomulags ríkis og sveitarfélaga um yfirfærslu grunnskólans og samnings við Húnaþing vestra sem er rekstraraðili skólabúðanna.
- Framlag til Barnaverndarstofu: Framlag er greitt vegna kennslu barna sem vistuð eru af stofnuninni utan lögheimilissveitarfélags og er framlagið síðan innheimt af viðkomandi sveitarfélagi.
- Önnur framlög: Framlög eru greidd vegna íþyngjandi kostnaðar við rekstur grunnskóla og til einstakra verkefna. Um er að ræða verkefni vegna kennslu langveikra barna með lögheimili utan Reykjavíkurborgar og tímabundin þróunarverkefni er tengjast *Speglaðri kennslu, Tungumálatorgi*, verkefninu *Farandkennari á ferð um landið* og *ytra mati á skólastarfi.*

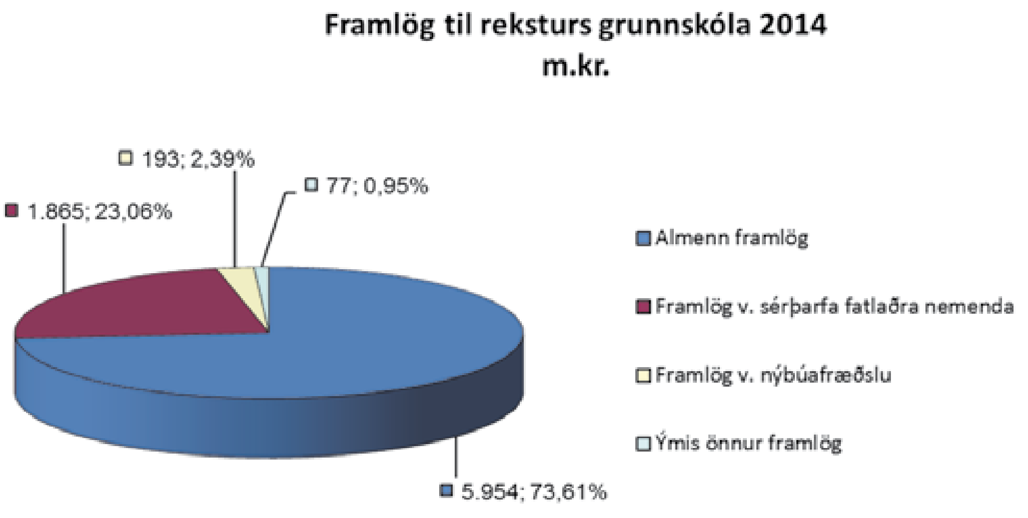

Jöfnunarframlög vegna málefna fatlaðra, skv. 10. gr.
Tekjum Jöfnunarsjóðs, skv. 2. tölul. c-liðar 4. gr. að frádregnum kostnaði tengdum flutningi málaflokksins frá ríki til sveitarfélaga er varið til jöfnunar vegna þjónustu við fatlað fólk með greiðslu framlaga til einstakra sveitarfélaga og þjónustusvæða, sbr. reglugerð nr. 631/2015.

Eftirfarandi framlög voru veitt á grundvelli reglugerðar nr. 242/2014 á árinu 2014:

- Almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk: Til þeirra framlaga var varið um 94,9% af því fjármagni sem Jöfnunarsjóður hafði til ráðstöfunar á árinu 2014 til greiðslu framlaga vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks.
- Framlög vegna breytingakostnaðar: Framlögin ná til ýmissa kostnaðarþátta vegna yfirfærslunnar, sérfræðiaðstoðar, starfa samráðsnefndar og framlags til Sambands íslenskra sveitarfélaga.
- Framlög vegna notendastýrðrar persónulegrar aðstoðar: Á árinu 2014 komu til greiðslu framlög vegna gerðra NPA-samninga á árinu 2014. Um 86,4 m.kr. af framlaginu frá ríki vegna NPA voru óhafnar í árslok 2014 og eru því til ráðstöfunar á árinu 2015.
- Framlög vegna lengdrar viðveru: Framlögin greiðast vegna lengdrar viðveru fatlaðra grunn- og framhaldsskólanemenda.
- Framlög til Fasteignasjóðs Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga: Framlögin nema svipaðri fjárhæð og var áður til ráðstöfunar hjá Framkvæmdasjóði fatlaðra á grundvelli fjárlaga.

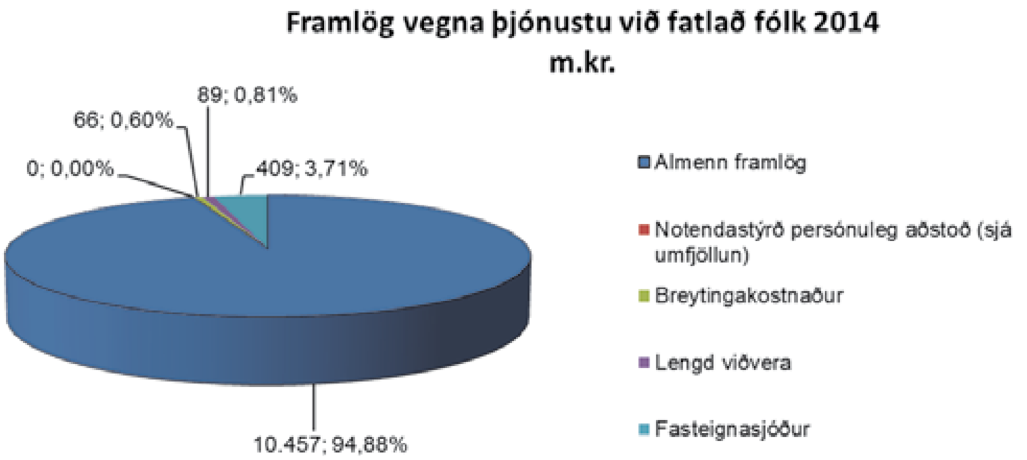

Heildarframlög Jöfnunarsjóðs til sveitarfélaga

Á myndinni hér á eftir má sjá þróun heildarframlaga úr Jöfnunarsjóði til sveitarfélaga á árunum 2008 til 2015. Milli áranna 2008 og 2009 var um lækkun að ræða á tekjum sjóðsins sem skilaði sér í lægri framlögum til sveitarfélaganna. Á árinu 2009 taka framlögin að hækka á ný. Á árinu 2010 fékk sjóðurinn það hlutverk að annast endurgreiðslu frá ríki til sveitarfélaga vegna hækkunar á tryggingagjaldi en einnig hækkuðu framlögin talsvert vegna greiðslu sveitarfélaga á húsaleigubótum. Hvað heildarframlög til sveitarfélaga á árinu 2011 varðar þá varð um verulega hækkun framlaga til sveitarfélaga að ræða sem aðallega kemur til vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks 1. janúar 2011 en einnig vegna greiðslu framlaga úr sjóðnum til eflingar tónlistarnámi og jöfnunar á aðstöðumun nemenda til námsins Framlög til sveitarfélaga úr Jöfnunarsjóði á árinu 2014 námu rúmlega 35.013 m.kr. að meðtöldum framlögum til þjónustusvæða og sveitarfélaga vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks. Áætluð framlög til sveitarfélaga á árinu 2015 að meðtöldum framlögum vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðs fólks nema samtals um 35.040 m.kr.

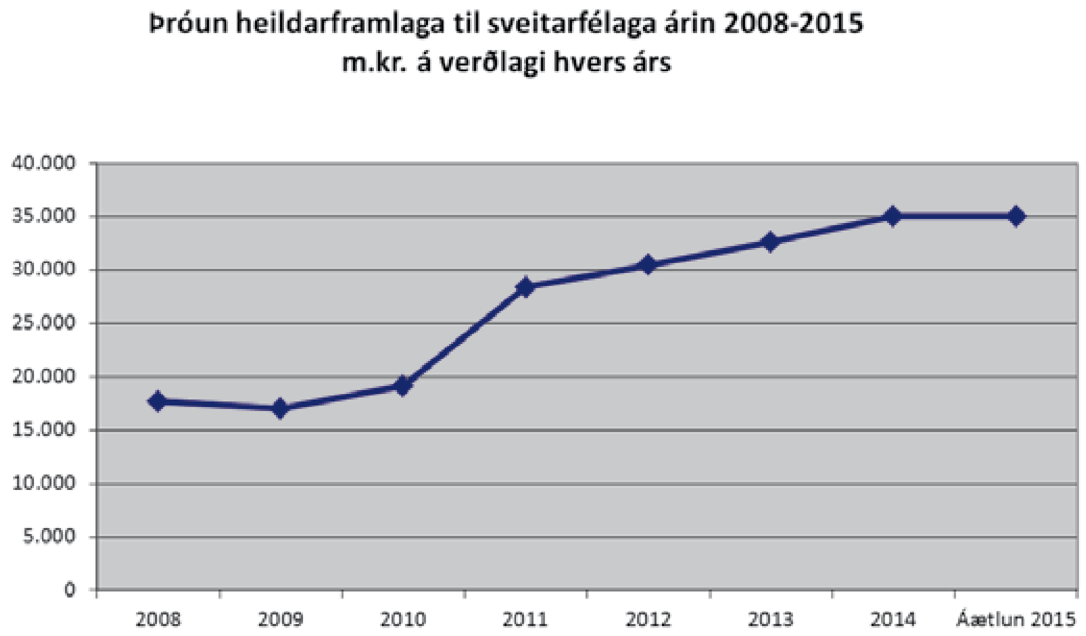

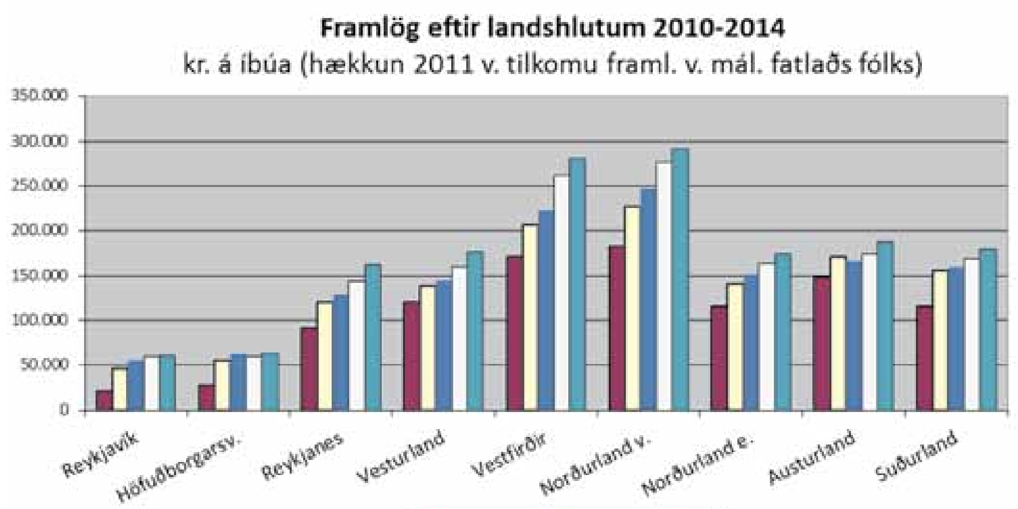

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga

Ársreikningur 2014

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga
Sölvhólsgötu 7
150 Reykjavík
kt. 480676-0179

Staðfesting ársreiknings

Ársreikningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er gerður í samræmi við lög um fjárreiður ríkisins og gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Á árinu 2014 var rekstrarafgangur Jöfnunarsjóðsins 465,9 m.kr. Samkvæmt efnahagsreikningi í árslok námu eignir alls 2.492,9 m.kr, skuldir 1.721,5 m.kr. og eigið fé 771,4 m.kr.

Innanríkisráðherra og formaður ráðgjafarnefndar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga staðfesta ársreikning Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2014 með áritun sinni.

Reykjavík, 16. september 2015

Ólöf Nordal,
innanríkisráðherra.

Guðný Sverrisdóttir,
formaður ráðgjafarnefndar
Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga.

Áritun endurskoðenda

Til innanríkisráðuneytis og ráðgjafarnefndar Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga fyrir árið 2014. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnenda, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og fjárreiður ríkisins. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings þannig að hann sé í meginatriðum án verulegra annmarka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við ákvæði laga um Ríkisendurskoðun. Samkvæmt því ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg vissa fáist um að ársreikingurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðunin felur í sér aðgerðir til að staðfesta fjárhæðir og aðrar upplýsingar í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri áhættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum. Endurskoðunin felur einnig í sér mat á þeim reikningsskila- og matsaðferðum sem gilda um A-hluta stofnanir og stjórnendur nota við gerð ársreikningsins og framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að undirbyggja álit okkar.

Álit

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga á árinu 2014, efnahag 31. desember 2014 og breytingu á handbæru fé á árinu 2014, í samræmi við lög um ársreikninga og fjárreiður ríkisins.

Ríkisendurskoðun 16. september 2015

Sveinn Arason
Sveinn Arason,
ríkisendurskoðandi.

Sigurgeir Bóasson
Sigurgeir Bóasson,
endurskoðandi.

Rekstrarreikningur árið 2014

	Skýr.	2014	2013
Tekjur			
Framlag ríkissjóðs	1	17.692.829	16.466.251
Framlag sveitarfélaga	2	18.774.641	17.182.235
Önnur framlög	3	995.000	961.600
Tekjur alls		37.462.470	34.610.086
Framlög			
Bundin framlög	4	1.310.413	1.334.801
Sérstök framlög	5	8.586.711	7.722.295
Jöfnunarframlög	6	8.010.589	7.422.696
Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla	7	8.088.266	7.561.282
Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	8	11.021.495	10.787.788
Framlög alls		37.017.474	34.828.862
Rekstrarkostnaður			
Laun og launatengd gjöld	9	4.090	3.997
Annar rekstrarkostnaður	10	94.686	84.701
Rekstrarkostnaður samtals		98.776	88.698
Framlög og gjöld alls		37.116.250	34.917.560
Rekstrarafgangur/halli		346.220	(307.474)
Hreinar fjármunatekjur	11	119.647	144.864
Tekjuafgangur/halli ársins		465.867	(162.610)

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

	Skýr.	31.12.2014	31.12.2013
Eignir			
Veltufjármunir:			
Ríkissjóður	15	157.195	18.582
Áfallnar vaxtatekjur		116.423	136.388
Aðrar skammtímakröfur	12	201.538	263.650
Skammtímakröfur samtals		475.156	418.620
Handbært fé:			
Bankareikningar		2.017.770	1.682.782
Eignir alls		2.492.926	2.101.402

Utan efnahagsreiknings.. 17

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Efnahagsreikningur 31. desember 2014

	Skýr.	31.12.2014	31.12.2013
Skuldir og eigið fé			
Eigið fé			
Höfuðstóll	16	771.386	305.519
Skammtímaskuldir:			
Ríkissjóður	15	0	23.749
Ógreiddur fjármagnstekjuskattur		23.285	27.278
Ógreidd framlög	13	697.477	618.496
Aðrar skammtímaskuldir	14	1.000.778	1.126.360
Skammtímaskuldir samtals		1.721.540	1.795.883
Skuldir samtals		1.721.540	1.795.883
Skuldir og eigið fé alls		2.492.926	2.101.402

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Sjóðstreymi árið 2014

	Skýr.	2014	2013
Rekstrarhreyfingar:			
Veltufé frá rekstri			
Tekjuafgangur/halli samkvæmt rekstrarreikningi...........		465.867	(162.610)
Veltufé frá rekstri		465.867	(162.610)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum:			
Skammtímakröfur (hækkun), lækkun..............................		82.077	(6.655)
Skammtímaskuldir (lækkun), hækkun............................		(50.564)	218.146
		31.513	211.491
Handbært fé frá rekstri		497.380	48.881
Fjármögnunarhreyfingar:			
Breyting á stöðu við ríkissjóð			
Framlag ríkissjóðs...		(17.692.829)	(16.466.251)
Greitt úr ríkissjóði..		17.530.467	16.471.920
		(162.362)	5.669
Hækkun (lækkun) á handbæru fé..................................		335.018	54.550
Handbært fé í ársbyrjun...		1.682.752	1.628.202
Handbært fé í árslok		2.017.770	1.682.752

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningur Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er gerður með sama hætti og tíðkast hjá A-hluta stofnunum. Varanlegir rekstrarfjármunir eru gjaldfærðir við kaup en ekki færðir til eignar í efnahagsreikningi. Í samræmi við ákvæði laga um fjárreiður ríkisins er ársreikningurinn að öðru leyti gerður samkvæmt lögum um ársreikninga og reglugerð um framsetningu og innihald ársreikninga.

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur eru metnar á kostnaðarverði.

Handbært fé

Til handbærs fjár telst óbundin innstæða á bankareikningi.

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir eru færðar á kostnaðarverði.

Lífeyrisskuldbindingar

Lífeyrisskuldbindingar vegna starfsmanna stofnunarinnar eru áhvílandi. Í samræmi við reikningsskilareglu A-hluta ríkissjóðs eru lífeyrisskuldbindingar ekki færðar í ársreikningum einstakra A-hluta ríkisstofnana heldur eru þær færðar í einu lagi hjá ríkissjóði.

Bókhald

Fjársýsla ríkisins sér um bókhaldsskráningu fyrir sjóðinn.

Skattar

Eins og aðrar stofnanir sem ríki og sveitarfélög bera ótakmarkaða ábyrgð á þá er Jöfnunarsjóður sveitarfélaga undanþeginn skattskyldu, sbr. 4. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt.

Skýringar

Framlag ríkisins

1. Framlag ríkisins til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga er 2,12% af innheimtum skatttekjum ríkissjóðs auk 0,264% af álagningarstofni útsvars síðasta tekjuárs. Til viðbótar voru bein framlög úr ríkissjóði 2.668 m.kr. á árinu 2014

	2014	2013
Hlutur Jöfnunarsjóðs í innheimtum skatttekjum ríkissjóðs og útsvarsstofni sveitarfélaga	15.024.829	12.833.251
Beint framlag úr ríkissjóði til að bæta rekstrarstöðu sveitarfélaga	0	109.000
Beint framlag úr ríkissjóði vegna húsaleigubóta	2.668.000	2.668.000
Bein framlög úr ríkissjóði vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðra	0	856.000
Samtals	17.692.829	16.466.251

Framlag sveitarfélaga

2. Framlag sveitarfélaga er ákveðin hlutdeild af útsvarsstofni

0,77% af útsvarsstofni des. - nóv. staðgreiðslu	8.146.067	7.599.191
0,77% af álagningarstofni útsvars umfram staðgreiðslu sl. árs	82.078	92.856
0,99% af útsvarsstofni des-nóv. staðgreiðsla	10.440.968	9.375.625
0,95% af álagningarstofni útsvars umfram staðgreiðsla sl. árs	105.528	114.563
Samtals	18.774.641	17.182.235

Sérstakar tekjur

3.

Framlög frá mennta- og menningarmálaráðun. v/ tónlistarfræðslu	520.000	520.000
Framlög úr Fasteignasjóði Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	475.000	441.600
Samtals	995.000	961.600

Bundin framlög

4. Jöfnunarsjóður sveitarfélaga greiðir bundin framlög til samtaka og stofnana sveitarfélaga. Framlögin eru samkvæmt 6. gr. reglugerðar nr. 960/2010 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 10. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga.

Samband íslenskra sveitarfélaga	331.978	296.026
Landshlutasamtök	197.441	170.567
Innheimtustofnun sveitarfélaga	729.341	816.959
Umsjónarnefnd eftirlauna	2.810	3.313
Húsafriðunarsjóður	48.843	47.936
Samtals	1.310.413	1.334.801

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar

Sérstök framlög

5. Til sérstakra framlaga teljast framlög til sveitarfélaga vegna sérstakra aðstæðna í umhverfi eða rekstri þeirra. Hér er um að ræða framlög vegna sameiningar sveitarfélaga, framlög vegna fjárhagserfiðleika, framlög til framkvæmda við vatnsveitur á lögbýlum, framlög til jöfnunar á tekjutapi vegna fasteignaskatts, framlög vegna húsaleigubóta, framlög vegna sérstakra verkefna og framlög til eflingar tónlistarfræðslu. Framlögin eru skv. 7. gr. reglugerðar nr. 960/2010 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 11. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga. Framlög til eflingar tónlistarfræðslu eru samkvæmt reglugerð nr. 23/2013.

	2014	2013
Sameining sveitarfélaga		
Almenn úthlutun	202.430	93.645
	202.430	93.645
Framlög vegna fjárhagserfiðleika	11.000	84.815
Framlög til framkvæmda við vatnsveitur á lögbýlum	14.062	15.916
Framlög til jöfnunar á tekjutapi v/fasteignaskatts	3.724.873	3.111.990
Framlög vegna húsaleigubóta	4.071.595	3.831.629
Framlög til sérstakra verkefna	42.751	64.300
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	520.000	520.000
Samtals	8.586.711	7.628.650

Jöfnunarframlög

6. Jöfnunarframlög skiptast í tekjujöfnunarframlög til að jafna tekjur sveitarfélaga miðað við að þau hafi fullnýtt tekjustofna sína og útgjaldajöfnunarframlög til að mæta mismunandi útgjaldaþörf sveitarfélaga að teknu tilliti til stærðarhagkvæmni og tekna þeirra. Framlögin eru samkvæmt 12. og 13. gr. reglugerðar nr. 960/2010 um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga á grundvelli 12. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga.

	2014	2013
Tekjujöfnunarframlög	1.248.224	1.244.230
Útgjaldajöfnunarframlög	6.762.365	6.104.466
Aukaframlag	0	74.000
Samtals	8.010.589	7.422.696

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar

Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla

7. Jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla samkvæmt reglugerð nr. 351/2002 um jöfnunarframlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga til reksturs grunnskóla á grundvelli 13. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga með síðari breytingum.

	2014	**2013**
Almenn framlög	5.954.141	5.425.882
Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda	1.864.516	1.899.024
Framlög v/nýbúafræðslu	192.694	170.941
Skólabúðir að Reykjum	42.304	40.170
Önnur framlög	34.611	25.265
Samtals	8.088.266	7.561.282

Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk

8. Framlög vegna þjónustu við fatlað fólk eru samkvæmt reglugerð nr. 242/2014 um framlög Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga vegna þjónustu við fatlað fólk á árinu 2014.

Almenn framlög vegna þjónustu við fatlað fólk	10.457.439	10.126.288
Framlög vegna breytingakostnaðar	66.054	16.500
Framlög í Fasteignasjóð Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	409.002	390.000
Framlög vegna NPA	0	166.000
Framlög vegna lengdrar viðveru	89.000	89.000
	11.021.495	10.787.788

Starfsmannamál

9. Launakostnaður vegna forstöðumanns og fastra starfsmanna sjóðsins er innifalinn í þjónustusamningnum við innanríkisráðuneytið. Laun og launatengd gjöld nefndarmanna í ráðgjafarnefndinni eru færð hér.

Nefndar- og stjórnarlaun	3.307	3.282
Launatengd gjöld	665	699
Starfsmannakostnaður	118	16
Samtals	4.090	3.997

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar

Annar rekstrarkostnaður

10. Annar rekstrarkostnaður samtals hækkar um 10,0 m.kr frá fyrra ári eða um 12,0%. Þar vegur þyngst hækkun á þjónustusamningi við innanríkisráðuneytið vegna leiðréttinga á kostnaði fyrra árs og tímabundinnar fjölgunar starfsfólks auk hækkunar á aðkeyptri sérfræðiþjónustu.

	2014	2013
Bókhaldsþjónusta	543	510
Aðkeypt sérfræðiþjónusta	8.023	3.522
Funda- og ferðakostnaður	3.816	3.647
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	29	59
Þjónustusamningur við innanríkisráðuneytið	80.374	74.348
Ýmis kostnaður	1.901	2.615
Samtals	94.686	84.701

Hreinar fjármunatekjur

11. Hreinar fjármunatekjur greinast þannig:

Vaxtatekjur	149.559	181.080
Fjármunatekjuskattur	(29.912)	(36.216)
Samtals	119.647	144.864

Aðrar skammtímakröfur

12. Aðrar skammtímakröfur greinast þannig:

Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðsins	700	700
Óuppgert vegna yfirfærslu málefna fatlaðra	135.735	200.735
Annað	65.103	62.245
	201.538	263.680

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar

Ógreidd framlög

13. Ógreidd framlög greinast þannig:

	2014	2013
Almenn jöfnunarframlög	80.011	72.023
Framlög vegna húsaleigubóta	447.237	339.198
Framlög vegna fasteignaskatts	81.421	0
Framlög til eflingar tónlistarfræðslu	2.405	0
Framlög vegna breytingakostnaðar	0	2.103
Framlög vegna NPA	86.403	205.172
Samtals	697.477	618.496

Aðrar skammtímaskuldir

14. Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:

	2014	2013
Sveitarfélög vegna húsaleigubóta	728.140	1.061.457
Viðbótarframlag vegna málefna fatlaðra	175.000	0
Ýmsar skuldir	97.638	64.923
Samtals	1.000.778	1.126.380

Staða við ríkissjóð

15. Í árslok 2014 er inneign Jöfnunarsjóðs hjá ríkissjóði 157,2 m.kr. Í ársbyrjun var skuld sjóðsins 5,2 m.kr. og hefur staðan við ríkissjóð því batnað um 162,4 m.kr.

	2014	2013
Ríkissjóður v/lögbundinna framlaga	145.781	701
Ríkissjóður v/hlutdeildar í staðgreiðslu útsvars	11.414	17.881
Ríkissjóður vegna ofgreiddra lögbundinna framlaga 2013	0	(23.749)
Samtals	157.195	(5.167)

Eigið fé

16. Yfirlit um breytingu á eigin fé á árinu 2014 greinist þannig:

	2014	2013
Höfuðstóll 1/1	305.519	468.129
Tekjuafgangur ársins	465.867	(162.610)
Höfuðstóll 31/12	771.386	305.519

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar

Utan efnahagsreiknings

17. Innheimtustofnun sveitarfélaga

Skv. 4. gr. laga um Innheimtustofnun sveitarfélaga nr. 54/1971, með síðari breytingum, sbr. d-lið 10. gr. laga nr. 4/1995 um tekjustofna sveitarfélaga, skal Jöfnunarsjóður sveitarfélaga greiða Innheimtustofnun sveitarfélaga það sem á vantar til að tekjur hennar nægi til endurgreiðslu til Tryggingastofnunar svo og greiðslu rekstrarkostnaðar hennar. Lagaákvæði um Jöfnunarsjóð sveitarfélaga kveða ekki á um að Innheimtustofnunin endurgreiði Jöfnunarsjóði þessi framlög. Ef þau skilyrði skapast að Innheimtustofnunin innheimti meðlög umfram það sem hún þarf á að halda til að standa í skilum við Tryggingastofnun ríkisins og greiðslu rekstrarkostnaðar þá endurgreiði hún þann hluta til Jöfnunarsjóðs. Uppsöfnuð framlög til Innheimtustofnunar eru því tilgreind hér til að sýna hversu mikið fé er bundið í innheimtukerfi meðlaga og er sama fjárhæð bókfærð sem framlag Jöfnunarsjóðs í ársreikningi Innheimtustofnunar sveitarfélaga.

	2014	**2013**
Flutt frá fyrra ári	13.695.525	13.012.662
Framlag ársins	729.341	816.959
Afskrifaðar kröfur á árinu	(328.377)	(134.096)
Samtals	14.096.489	13.695.525

18. Fimm ára yfirlit í m.kr. á verðlagi hvers árs

	2014	**2013**	**2012**	**2011**	**2010**
Rekstur					
Rekstrartekjur	37.462	34.610	32.388	29.135	21.022
Rekstrargjöld	(37.116)	(34.918)	(32.349)	(29.606)	(21.040)
Fjármunatekjur	120	145	137	117	154
Tekjuafgangur ársins	466	(163)	176	(354)	136
Efnahagur					
Veltufjármunir	2.493	2.101	2.030	2.042	2.292
Eignir alls	2.493	2.101	2.030	2.042	2.292
Eigið fé	771	305	468	292	646
Skammtímaskuldir	1.722	1.796	1.562	1.750	1.646
Eigið fé og skuldir alls	2.493	2.101	2.030	2.042	2.292

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

JÖFNUNARSJÓÐUR SVEITARFÉLAGA

Yfirlit yfir framlög til sveitarfélaga árið 2014

Svf.nr.	Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Reglugerð nr. 960/2010					Reglugerð nr. 351/2002					Rgl.122/2003 / Samkomulag		Rgl. 80/2001	Rgl. 23/2013	Samtals
			Framlög vegna sameiningar sveitarfélaga	Framlög vegna fjárhags-erfiðleika	Sérstök verkefni	Tekjujöfn-unarframlög	Útgjaldajöfn-unarframlög	Almenn jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla m/leiðr. 2012	Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda	Framlög vegna nýbúafræðslu	Framlag vegna Skólabúða að Reykjum	Önnur framlög	Framlög vegna almennra húsaleigubóta	Framlög vegna sérstakra húsaleigubóta	Framlög vegna jöfnunar fasteignaskatts-tekna	Framlög til eflingar tónlistarnámi	
		1.jan.14	a - liður 7.gr.	b - liður 7.gr.	11. gr.	12. gr	13.gr.	3.gr.	4. gr.	5. gr.	6. gr.	8. gr.				1. og 7. gr.	
0000	Reykjavíkurborg*	121.230				0	11.530.796	0	1.009.846.000	11.973.838		16.053.993	1.427.896.804	574.886.937	0	338.952.775	3.391.141.144
1000	Kópavogsbær	32.308				0	0	328.938.145	98.400.000	19.320.000			224.604.853	38.465.772	0	31.378.174	741.106.944
1100	Seltjarnarneskaupstaður	4.381				0	111.397.053	0	19.000.000	5.280.000			19.173.300	2.083.731	0	4.467.061	161.401.145
1300	Garðabær	14.180	182.330.000			0	107.756.299	166.540.561	40.600.000	8.520.000			46.127.233	2.948.215	0	11.828.394	566.650.702
1400	Hafnarfjarðarkaupstaður	27.357				0	0	523.202.286	95.300.000	25.680.000			260.997.919	81.562.012	0	15.394.127	1.002.136.344
1604	Mosfellsbær	9.075				0	139.947.987	277.545.134	46.100.000	6.600.000			47.252.726	5.215.202	42.552.882	7.662.366	572.876.298
1606	Kjósarhreppur	221				0	0	3.828.399	2.400.000	0			0	0	5.814.417	0	12.042.816
2000	Reykjanesbær	14.527		11.000.000		415.191.570	223.242.352	495.627.132	87.600.000	21.480.000			261.586.404	23.032.334	334.568.110	11.371.018	1.884.698.920
2300	Grindavíkurbær	2.888				0	197.974.236	74.642.816	13.000.000	3.840.000			22.895.622	4.086.334	80.826.531	1.893.155	399.158.693
2503	Sandgerðisbær	1.609				0	21.817.385	71.249.665	14.400.000	2.760.000			10.970.784	938.542	69.030.239	85.275	191.251.890
2504	Sveitarfélagið Garður	1.409				89.379.072	105.534.479	71.531.096	8.300.000	3.000.000			13.075.201	2.253.585	28.059.483	1.240.787	322.373.704
2506	Sveitarfélagið Vogar	1.127				63.261.582	85.582.375	95.143.359	10.800.000	2.040.000			9.112.568	680.275	31.313.871	179.325	298.113.355
3000	Akraneskaupstaður	6.699				30.470.916	238.212.811	173.547.966	40.500.000	8.040.000			69.716.928	8.317.987	101.375.609	19.403.472	689.585.689
3506	Skorradalshreppur	58				0	0	0	0	0			278.988	0	0	0	278.988
3511	Hvalfjarðarsveit	617				0	0	146.100	0	0			2.988.751	461.735	0	0	3.596.586
3609	Borgarbyggð	3.535				0	333.545.327	200.597.743	22.700.000	4.560.000			51.131.256	6.072.125	111.260.240	3.245.796	733.112.487
3709	Grundarfjarðarbær	872				0	67.605.459	25.693.066	2.400.000	1.320.000			6.470.696	0	31.957.397	0	135.446.618
3710	Helgafellssveit	53				1.179.453	5.737.883	1.374.659	0	0			463.157	0	1.543.579	0	10.298.731
3711	Stykkishólmsbær	1.095				0	78.413.578	41.669.913	4.800.000	480.000			5.913.020	0	36.036.597	1.197.601	168.510.710
3713	Eyja- og Miklaholtshreppur	148				0	15.718.273	12.925.267	0	360.000			0	0	4.546.631	0	33.550.171
3714	Snæfellsbær	1.691				0	161.377.788	114.089.675	7.200.000	2.520.000			8.222.008	0	69.237.883	0	362.647.354
3811	Dalabyggð	673				31.832.009	106.357.816	61.604.213	1.200.000	0			4.294.503	35.651	39.076.457	0	244.400.649
4100	Bolungarvíkurkaupstaður	950				15.092.253	73.571.710	49.902.518	3.500.000	2.400.000			4.366.199	720	45.040.627	0	193.874.028
4200	Ísafjarðarbær	3.639				0	341.639.469	75.451.861	15.500.000	3.840.000			29.109.760	1.408.423	203.493.624	9.981.956	680.425.094
4502	Reykhólahreppur	271				5.025.803	67.133.285	35.063.803	7.100.000	120.000			1.495.877	0	15.336.083	0	131.274.851
4604	Tálknafjarðarhreppur	297				9.196.702	25.200.085	36.710.667	3.600.000	600.000			938.824	0	15.729.808	0	91.976.085
4607	Vesturbyggð	949				0	117.492.845	67.838.365	7.200.000	2.160.000			7.287.052	0	67.941.552	0	269.919.815
4803	Súðavíkurhreppur	202				0	61.823.323	20.794.057	3.600.000	960.000			1.855.356	0	16.249.739	0	105.282.475
4901	Árneshreppur	53				0	3.135.279	3.344.579	0	0		2.148.283	0	0	5.977.013	0	14.605.155
4902	Kaldrananeshreppur	105				0	16.799.647	11.181.118	0	0			345.358	0	7.772.013	0	36.098.136
4911	Strandabyggð	506				10.782.988	86.889.875	42.165.950	6.000.000	0			3.069.649	232.143	27.031.034	0	176.171.639
5200	Sveitarfélagið Skagafjörður	3.978				0	353.739.003	138.900.773	15.400.000	720.000			30.285.197	1.112.057	157.221.817	1.849.412	699.228.260
5508	Húnaþing vestra	1.173	12.600.000			40.132.207	175.315.185	124.307.062	8.300.000	720.000	42.303.780		10.185.281	0	49.193.762	179.328	463.236.604
5604	Blönduósbær	881				4.712.455	86.697.963	58.819.660	7.200.000	840.000			10.229.945	0	39.313.976	170.551	207.984.550
5609	Sveitarfélagið Skagaströnd	498				0	28.479.601	31.006.197	3.600.000	480.000			5.463.830	0	18.951.173	264.604	88.245.405
5611	Skagabyggð	98				10.700.391	15.696.678	10.798.076	0	0			602.127	0	2.540.561	0	40.337.833
5612	Húnavatnshreppur	409				0	53.290.391	40.057.656	0	240.000			3.358.523	0	13.516.857	179.328	110.642.755
5706	Akrahreppur	208				24.022.031	24.926.320	23.545.840	0	0			695.021	0	5.512.430	0	78.701.642
6000	Akureyrarkaupstaður	18.103				0	201.940.918	542.037.219	66.521.892	9.600.000			207.877.464	38.367.269	287.337.949	26.093.023	1.379.775.734
6100	Norðurþing	2.822				0	288.424.801	68.216.225	16.700.000	1.560.000			25.090.138	0	144.551.194	2.022.145	546.564.503
6250	Fjallabyggð	2.010				0	146.965.785	53.919.884	9.600.000	1.800.000			19.594.019	0	99.722.036	0	331.601.723
6400	Dalvíkurbyggð	1.867				0	186.958.006	92.352.654	16.500.000	3.720.000			14.427.235	3.256.722	65.768.124	0	382.982.741
6513	Eyjafjarðarsveit	1.026				52.427.844	112.554.843	78.536.985	2.400.000	240.000			6.121.031	0	20.232.106	3.498.133	276.010.942
6515	Hörgársveit	559	7.500.000			9.075.982	59.372.559	45.755.605	4.700.000	0			3.130.335	0	22.947.797	179.328	152.661.606
6601	Svalbarðsstrandarhreppur	387				0	30.488.503	18.586.143	1.200.000	0			1.523.426	64.500	11.398.091	0	63.260.663
6602	Grýtubakkahreppur	353				0	34.441.966	22.937.285	3.600.000	1.200.000			3.024.463	0	11.728.742	179.328	77.111.784
6607	Skútustaðahreppur	371				0	5.465.520	14.824.794	0	0			2.409.743	0	29.441.604	0	52.141.660
6611	Tjörneshreppur	55				0	2.737.726	0	0	0			334.986	0	1.532.364	0	4.605.076
6612	Þingeyjarsveit	917				24.985.351	127.734.021	87.039.697	1.200.000	360.000			7.585.331	0	47.684.555	111.577	296.700.532
6706	Svalbarðshreppur	90				828.095	9.119.773	3.990.139	0	0			150.877	0	3.658.259	0	17.747.143
6709	Langanesbyggð	531				0	73.436.059	51.193.097	3.600.000	1.920.000			3.838.419	0	35.680.529	0	169.668.104
7000	Seyðisfjarðarkaupstaður	665				0	26.106.228	15.581.064	1.200.000	1.080.000			4.049.117	0	51.460.098	0	99.476.506
7300	Fjarðabyggð	4.675				0	31.961.558	124.904.927	8.400.000	5.880.000			21.561.550	1.002.005	179.928.922	170.551	373.809.513
7502	Vopnafjarðarhreppur	695				0	75.566.510	42.051.921	3.600.000	360.000			4.922.178	0	42.723.364	85.276	169.309.248
7505	Fljótsdalshreppur	68				0	0	321.984	0	0			292.570	0	0	0	614.554
7509	Borgarfjarðarhreppur	134				12.830.925	15.801.450	18.838.401	0	240.000			2.176.892	0	7.941.325	0	57.828.993
7613	Breiðdalshreppur	187				0	19.817.327	3.628.616	0	240.000		3.447.945	1.209.355	0	14.762.897	0	43.106.140

JÖFNUNARSJÓÐUR SVEITARFÉLAGA
Yfirlit yfir framlög til sveitarfélaga árið 2014

Svf.nr.	Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Reglugerð nr. 960/2010					Reglugerð nr. 351/2002					Rgl.122/2003 / Samkomulag		Rgl. 80/2001	Rgl. 23/2013	Samtals
		Íbúafjöldi	Framlög vegna sameiningar sveitarfélaga	Framlög vegna fjárhags-erfiðleika	Sérstök verkefni	Tekjujöfn-unarframlög	Útgjaldajöfn-unarframlög	Almenn jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla m/leiðr. 2012	Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda	Framlög vegna nýbúafræðslu	Framlag vegna Skólabúða að Reykjum	Önnur framlög	Framlög vegna almennra húsaleigubóta	Framlög vegna sérstakra húsaleigubóta	Framlög vegna jöfnunar fasteignaskatts-tekna	Framlög til eflingar tónlistarnámi	Samtals
Svf.nr.	Sveitarfélag	1.jan.14	a - liður 7.gr.	b - liður 7.gr.	11. gr.	12. gr	13.gr.	3.gr.	4. gr.	5. gr.	6. gr.	8. gr.				1. og 7. gr.	
7617	Djúpavogshreppur	470				9.583.544	73.677.002	39.830.508	1.200.000	1.080.000			2.840.372	80.280	29.221.906	0	157.513.612
7620	Fljótsdalshérað	3.463				0	320.666.537	199.167.747	10.800.000	1.800.000			25.070.084	1.146.203	119.103.306	85.276	677.839.153
7708	Sveitarfélagið Hornafjörður	2.167				0	215.377.670	122.574.178	2.400.000	4.200.000			16.237.870	1.240.942	97.746.404	679.793	460.456.857
8000	Vestmannaeyjabær	4.264				0	133.907.263	11.679.515	19.200.000	3.120.000			18.508.661	0	118.394.955	961.494	305.771.888
8200	Sveitarfélagið Árborg	7.889				159.699.098	226.705.419	262.229.936	45.300.000	1.680.000			72.863.124	7.829.396	115.817.491	14.490.564	906.615.028
8508	Mýrdalshreppur	489				0	51.917.833	27.459.515	2.400.000	480.000			2.527.888	0	32.943.975	0	117.729.211
8509	Skaftárhreppur	452				0	52.743.889	17.413.794	0	0			2.533.522	0	31.193.993	85.276	103.970.474
8610	Ásahreppur	193				0	0	847.380	0	0			870.676	0	0	0	1.718.056
8613	Rangárþing eystra	1.708				58.336.062	165.081.851	61.219.311	9.500.000	1.200.000			9.010.684	519.632	52.792.195	0	357.659.735
8614	Rangárþing ytra	1.553				0	134.318.932	78.384.874	3.600.000	2.640.000			8.969.884	0	60.274.977	504.609	288.693.276
8710	Hrunamannahreppur	785				194.192	64.709.846	51.957.156	1.200.000	1.200.000			5.130.187	0	27.685.396	0	152.076.777
8716	Hveragerðisbær	2.333				118.587.131	157.185.796	61.671.025	6.000.000	3.120.000			20.949.078	1.617.348	45.038.641	0	414.169.019
8717	Sveitarfélagið Ölfus	1.906				0	105.058.050	72.948.500	11.900.000	2.640.000			16.146.285	557.844	52.844.373	0	262.095.053
8719	Grímsnes- og Grafningshreppur	422				0	0	0	0	0			8.774.866	0	0	0	8.774.866
8720	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	530				0	0	24.113.331	0	0			3.135.567	0	19.311.718	0	46.560.616
8721	Bláskógabyggð	931				0	0	74.239.176	1.200.000	240.000			6.238.299	0	44.853.131	0	126.770.606
8722	Flóahreppur	631				50.696.683	68.538.653	45.915.965	2.400.000	240.000			2.493.062	0	17.255.591	0	187.539.954
		325.671	202.430.000	11.000.000	0	1.248.224.339	6.762.364.854	5.946.153.928	1.861.867.892	192.693.838	42.303.780	21.650.221	3.154.079.958	809.475.922	3.621.000.000	510.070.878	24.383.315.610
	Landshlutar:																
	Reykjavík	121.230	0	0	0	0	11.530.796	0	1.009.846.000	11.973.838	0	16.053.993	1.427.896.804	574.886.937	0	338.952.775	3.391.141.144
	Sveitarfél. á höfuðborgarsv.	87.522	182.330.000	0	0	0	359.101.340	1.300.054.525	301.800.000	65.400.000	0	0	598.156.030	130.274.933	48.367.300	70.730.123	3.056.214.250
	Suðurnes	21.560	0	11.000.000	0	567.832.225	634.150.827	808.194.068	134.100.000	33.120.000	0	0	317.640.579	30.991.070	543.798.234	14.769.559	3.095.596.562
	Vesturland	15.441	0	0	0	63.482.378	1.006.968.937	631.648.602	78.800.000	17.280.000	0	0	149.479.306	14.887.497	395.034.393	23.846.869	2.381.427.982
	Vestfirðir	6.972	0	0	0	40.097.746	793.685.520	342.452.918	46.500.000	10.080.000	0	2.148.283	48.468.075	1.641.286	404.571.493	9.981.956	1.699.627.277
	Norðurland vestra	7.245	12.600.000	0	0	79.567.084	738.145.141	427.435.264	34.500.000	3.000.000	42.303.780	0	60.819.925	1.112.057	286.250.575	2.643.223	1.688.377.050
	Norðurland eystra	29.091	7.500.000	0	0	87.317.272	1.279.640.480	1.079.389.727	126.021.892	20.400.000	0	0	295.107.467	41.688.490	781.683.350	32.083.534	3.750.832.212
	Austurland	12.524	0	0	0	22.414.469	778.974.282	566.899.346	27.600.000	14.880.000	0	3.447.945	78.359.987	3.469.430	542.888.220	1.020.896	2.039.954.575
	Suðurland	24.086	0	0	0	387.513.165	1.160.167.532	790.079.478	102.700.000	16.560.000	0	0	178.151.785	10.524.220	618.406.436	16.041.943	3.280.144.559
		325.671	202.430.000	11.000.000	0	1.248.224.339	6.762.364.854	5.946.153.928	1.861.867.892	192.693.838	42.303.780	21.650.221	3.154.079.958	809.475.922	3.621.000.000	510.070.878	24.383.315.610

*Framlög til Reykjavíkurborgar samkvæmt reglugerð nr. 351/2002 eru á grundvelli samninga um rekstur sérskóla/sérdeilda, kennsluráðgjöf fyrir nýbúa í öðrum sveitarfélögum en Reykjavíkurborg og kennslu langveikra barna með lögheimili utan Reykjavíkurborgar.

Svf.nr.	Sveitarfélag	Íbúafjöldi	Framlög vegna sameiningar sveitarfélaga	Framlög vegna fjárhags-erfiðleika	Sérstök verkefni	Tekjujöfn-unarframlög	Útgjaldajöfn-unarframlög	Almenn jöfnunarframlög til reksturs grunnskóla m/leiðr. 2012	Framlög vegna sérþarfa fatlaðra nemenda	Framlög vegna nýbúafræðslu	Framlag vegna Skólabúða að Reykjum	Önnur framlög	Framlög vegna almennra húsaleigubóta	Framlög vegna sérstakra húsaleigubóta	Framlög vegna jöfnunar fasteignaskatts-tekna	Framlög til eflingar tónlistarnámi	Samtals
	Annað																
	Vatnsveituframkvæmdir á lögbýlum				14.061.615												14.061.615
	Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins								2.648.636								2.648.636
	Háskóli Íslands v. Tungumálatorgs											3.000.000					3.000.000
	Námsmatsstofnun v. ytra mats á skólastarfi											6.462.484					6.462.484
	Keilir - Miðstöð vísinda, fræða og atvinnulíf											3.000.000					3.000.000
	Barnaverndarstofa											498.244					498.244
	Samband íslenskra sveitarfélaga v/Brusse				17.750.547												17.750.547
	Samband sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu				1.638.853												1.638.853
	Samband sveitarfélaga á Suðurnesjum				2.101.023												2.101.023
	Samtök sveitarfélaga á Vesturlandi				2.843.851												2.843.851
	Fjórðungssamband Vestfirðinga				3.568.185												3.568.185
	Samtök sveitarfélaga á Norðurlandi vestra				3.626.820												3.626.820
	Eyþing				3.918.556												3.918.556
	Samband sveitarfélaga á Austurlandi				3.469.262												3.469.262
	Samtök sunnlenskra sveitarfélaga				3.833.449												3.833.449
	Óhafið 31.12. 2013							-72.023.096					-260.975.037	-78.223.291	22.452.650	7.524.255	-381.244.519
	Óhafið 31.12. 2014							80.010.697					387.866.565	59.370.297	81.420.851	2.404.843	611.073.253
	Framlög alls		202.430.000	11.000.000	56.812.161	1.248.224.339	6.762.364.854	5.954.141.529	1.864.516.528	192.693.838	42.303.780	34.610.949	3.280.971.486	790.622.928	3.724.873.501	519.999.976	24.685.565.869

**Framlög til sveitarfélaga/þjónustusvæða vegna yfirfærslu á málefnum fatlaðra eru birt í sérstöku skjali

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga

Yfirlit framlaga vegna fatlaðs fólks árið 2014

Þjónustusvæði um málefni fatlaðs fólks	Greiðslur almennra framlaga árið 2014	Breytinga-kostnaður	Viðbótarframlög 2014	Framlög vegna lengdrar viðveru 2014	Framlög vegna NPA 2014	Samtals
Reykjavíkuborg og Seltjarnarneskaupstaður	3.890.079.541		63.862.000	38.857.037	43.085.337	4.035.883.915
Kópavogsbær	521.646.309			7.623.308	4.905.600	534.175.218
Garðabær	273.902.903			2.416.323	8.539.704	284.858.930
Hafnarfjarðarkaupstaður	953.817.806			3.564.936	14.818.006	972.200.747
Mosfellsbær og Kjósarhreppur	668.136.007		32.283.000	2.044.233	15.948.538	718.411.778
Reykjanesbær	209.367.721			5.402.692		214.770.412
Grindavíkurbær	95.850.521			1.290.249		97.140.771
Sandgerðisbær	87.922.765					
Vesturland	331.029.192			7.185.174	5.101.824	343.316.190
Vestfirðir	224.589.025		35.474.000	742.245		260.805.270
Norðurland vestra	391.621.696		23.045.000	5.768.165	4.804.332	425.239.193
Eyjafjörður	1.130.323.219		6.193.000	3.935.091	10.418.890	1.150.870.200
Þingeyjarsýslur	132.876.173		2.893.000	3.186.258		138.955.431
Austurland	312.813.216			371.123		313.184.338
Sveitarfélagið Hornafjörður	119.863.945					119.863.945
Suðurland	800.993.107		11.250.000	5.493.210	2.987.734	820.724.051
Vestmannaeyjabær	105.624.656			1.119.955	4.939.200	111.683.812
Framlög samtals	**10.250.457.801**		**175.000.000**	**89.000.000**	**115.549.163**	**10.630.006.964**
Annað						
Sumardvöl í Reykjadal	27.600.000					**27.600.000**
Gistiheimliið Melgerði 7, Kópavogi	4.650.546					**4.650.546**
Breytingakostnaður						
Samband íslenskra sveitarfélaga		14.765.094				**14.765.094**
Ýmiss kostnaður vegna verkefnisins		53.392.584				**53.392.584**
NPA						
Kostnaður vegna verkefnisins					3.220.000	**3.220.000**
Fasteignasjóður Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga						
Framlög	409.002.000					**409.002.000**
Óhafið 31. des. 2013	0	-2.103.180			-205.172.447	**-207.275.627**
Óhafið 31. des. 2014	**-268.895**				**86.403.284**	**86.134.389**
Gjöld samtals	**10.691.441.452**	**66.054.498**	**175.000.000**	**89.000.000**	**0**	**11.021.495.950**